

Isabel Said, Ekonom
Tel. 072-9923845
E-post: isabel.said2@hylte.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse-Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2023

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner årsbokslutet för år 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2023 uppgår till 24 682 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse vid bokslutet på 3 818 tkr (-15,5 procent). Den negativa avvikelsen beror främst på högre el-och vinterväghållningskostnader samt lägre bygglovsintäkter än budgeterat.

VA-verksamhetens underskott från tidigare år uppgår till – 2 154 tkr. Resultatet för året visar att verksamheten har hämtat hem 1 137 tkr av tidigare underskott vilket innebär ett balanserat resultat på - 1 018 tkr som förs över till nästa år.

Avfallshanteringens underskott från tidigare år uppgår till – 3 835 tkr. Under året har verksamheten hämtat hem 1 444 tkr av tidigare underskott. Detta innebär ett balanserat resultat på – 2 391 tkr som förs över till nästa år.

Helårsbudgeten för investeringarna för de skattefinansierade verksamheterna uppgår till 12 987 tkr inklusive beslutad ombudgetering på 4 921 tkr och tilläggsbudget på 1 017 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 4 032 tkr. Den positiva avvikelsen mot budget utgörs till stor del av beläggningsarbete som har utförts i mindre omfattning mot bakgrund av kraftigt höjda priser på grund av världsläget samt gång- och cykelvägar.

Helårsbudgeten för investeringarna för de taxefinansierade verksamheterna uppgår till 36 474 tkr inklusive ombudgetering på 824 tkr. Utfallet vid årets slut visar en positiv avvikelse på 29 036 tkr. Avvikelsen beror främst på att utförandet av projektet överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk har bromsats till följd av vakanser på enheten.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

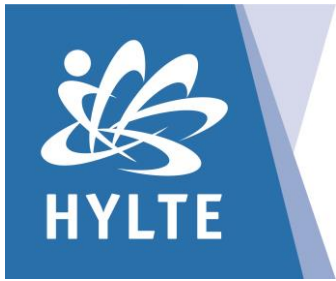
Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse – Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2023
- Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2023
- Bokslut Vatten och Avlopp 2023
- Bokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2023 kort version
- Bokslut Vatten och Avlopp 2023 kort version

Beslutet skickas till

Ekonomienheten
Kommunstyrelsen

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef

Samhällsbyggnadsnämnden

Bokslut 2023

Innehåll

1. Verksamhetsområden.....	4
2. Viktiga händelser under året.....	4
2.1 Bygg- och miljöenheten.....	4
2.2 Gata-och Park.....	7
2.3 Lokalvårdsenheten.....	8
2.4 VA- och renhållningsenheten.....	9
2.5 Kostenheten.....	11
3. Grunduppdrag.....	11
3.1. Uppdrag från tidigare REP.....	13
4. Personalsituation.....	13
4.1 Bygg- och miljöenheten.....	14
4.2 Park- och gata.....	14
4.3 Lokalvårdsenheten.....	15
4.4 VA- och renhållningsenheten.....	15
4.5 Kostenheten.....	15
5. Ekonomisk analys.....	16
5.1 Gator, vägar och parkering.....	17
5.2 Fysisk och teknisk planering.....	18
5.3 Parker.....	18
5.4 Idrotts- och fritidsanläggning.....	18
5.5 Miljö- och hälsoskydd.....	18
5.6 Bostadsanpassning.....	18
5.7 Administration samhällsbyggnad.....	18
5.8 Vattenförsörjning och avlopp.....	18
5.9 Avfallshantering.....	19
5.10 Försäljning verksamhet internt.....	19
6. Investeringar.....	19
6.1 Bygg- och miljöenheten.....	20
6.2 Gata och park.....	21
6.3 VA- och renhållningsenheten.....	22
7. Intern kontroll.....	22
8. Kurser och konferenser.....	23
9. Framtid.....	23
9.1 Bygg- och miljöenheten.....	23
9.2 Gata- och Park.....	26

9.3	VA - och renhållningsenheten.....	27
9.4	Kostenheten.....	29
9.5	Lokalvårdsenheten	30

1. Verksamhetsområden

Samhällsbyggnadskontoret är uppdelat i fem övergripande områden: bygg- och miljöenheten, park- och gataenheten, lokalvårdsenheten, VA- och renhållningsenheten samt kostenheten. De fem enheterna svarar för:

- ✓ Detaljplanering
- ✓ Bygglov
- ✓ Bostadsanpassning
- ✓ Energi och klimatrådgivning
- ✓ Gator, trafik och parker
- ✓ Vatten- och avloppsförsörjning
- ✓ Renhållning
- ✓ Miljö- och hälsoskydd
- ✓ Livsmedel och dricksvatten
- ✓ Receptfria läkemedel
- ✓ Naturvård och kalkning
- ✓ Lotterier
- ✓ Kostförsörjning
- ✓ Lokalvård
- ✓ Tillsyn och tillstånd för alkohol och tobak

2. Viktiga händelser under året

2.1 Bygg- och miljöenheten

Kommunen har de senaste åren deltagit i Insikt som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Mätningen görs av SKR, Sveriges kommuner och regioner, och riktar sig till företagare som haft ett ärende inom myndighetsområdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Företagarna får besvara frågor om kommunernas service när det gäller information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. De får också göra en helhetsbedömning om kommunernas service. Det är helhetsbedömningen som ligger till grund för måttet ”nöjd-kund-index” (NKI). Hylte kommun utsågs till ”Årets raket” i mätningen för 2022 som presenterades våren 2023 genom en klättring hela 128 platser till en sjätte plats bland de 196 kommuner som deltog. Fyra områden var i fokus för mätningen: bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Hylte gör ett bra resultat inom samtliga områden men på bygglov tar kommunen hem andraplatsen vilket visar på stor kompetens och effektivitet hos handläggarna.

Arbetet med digital ärendehantering har fortsatt under året. Inom bygglovshanteringen har den digitala ärendehanteringens varit igång under hela året och inom miljöbalksärenden i ärendesystemet Ecos2 har den digitala ärendehanteringens byggts ut under året. Ett projekt om e-arkivering av bygglovsärenden har initierats under året. En digitaliserad ärendeprocess ger handläggaren bättre kontroll över ärendena och ger de sökande möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

Planläggning

Under året har två detaljplaner gått upp för antagande. Västra Åkralt 1:6 m.fl., som varit exploatörsdriven och tagits fram av Stora Enso Paper AB i samverkan med Hylte kommun, blev antagen av samhällsbyggnadsnämnden den 21 juni 2023. Detaljplanen avser industri och verksamheter. Som en del av framtagandet av detaljplanen för Västra Åkralt 1:6 m.fl. behövdes även en del av byggnadsplan Hy 501, som var planlagd med bostäder och allmänt ändamål, upphävas. Upphävandet av del av byggnadsplan 501 gäller över fastigheten Västra Åkralt 1:66 och den blev antagen av samhällsbyggnadsnämnden den 26 april 2023.

Kommunstyrelsen har under år 2023 lämnat positivt planbesked för tre nya detaljplaner – Åmot 1:109, Unnaryd 2:48 och Staffansbo. Planarbetet för Åmot 1:109 syftar till att ändra nuvarande detaljplan för att utveckla verksamheten för fastighetsägaren Frauenthal Gnotec Sweden AB. Planarbetet för Unnaryd 2:48 syftar till att möjliggöra för flera möjligheter för fastighetsägaren att utveckla fastigheten genom flexiblare bestämmelser. Detaljplanen i Staffansbo består av kommunal mark och är idag planlagd för bostäder i detaljplanen Hy522. Syftet är att modernisera den äldre detaljplanen så att flera typer av bostäder kan tillåtas på platsen så som friliggande villor, parhus och flerbostadshus. Detta skulle kunna bidra till fler attraktiva bostäder som uppfyller individens olika behov.

Ytterligare fyra detaljplaner är pågående och samtliga avser kommunägd mark: Kambo 1:12 m.fl. och del av Torups Djäknebol 1:1 som båda avser verksamheter och handel, del av Unnaryd 4:57 som avser industri och verksamheter samt Unnaryd 1:250 som avser bostäder.

Under året har del av Torups Djäknebol 1:1 varit ute på samråd och del av Unnaryd 4:57 har varit ute på granskning.

Bygglov

Under 2023 har 71 lovansökningar kommit in, varav 64 har varit bygglov. Av dess har 13 gällt nybyggnation av bostäder. Vidare har 41 anmälningar hanterats under året.

18 tillsynsärenden har påbörjats under året och 10 har avslutats.

Mark och exploatering

Under året har en kampanj för att sälja kommunens lediga lucktomter för 1 kr/m² genomförts. 38 tomter har sålts och för ytterligare två har kontraktsförslag upprättats. På tre av tomterna finns bygglovsärenden och för ytterligare tre har nybyggnadskartor beställts.

Förberedelse för exploateringen av Staffansbohöjden har pågått under året men tillfälligt pausats i väntan på en ny detaljplan som ska möjliggöra för fler olika typer av bostäder. Exploatering av Parkstaden har förberetts.

Tillsyn ovårdade fastigheter

Genom kommunstyrelsens medfinansiering av projektet förfallna hus har enheten kunnat fortsätta arbeta mer aktivt med dessa tillsynsärenden.

Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som alla andra i en egen bostad. Exempel på anpassningar som man kan beviljas bidrag för är ta bort trösklar, byta bort badkaret mot en dusch, bygga om ett kök eller ordna en ramp vid entrén.

Miljö- och hälsoskydd

Miljöskydd

På grund av flertalet vakanta tjänster har stora delar av tillsynsplanen inte kunnat följas även om en del tid kunde tas igen under hösten med hjälp av en visstidsanställd medarbetare. Mot bakgrund av att två medarbetare har lånats ut till andra enheter har arbetet med inventering av enskilda avlopp nedprioriterats under året.

Projekt utfasning fossila bränslen, PCB och radonmätningar i flerbostadshus pågår. Uppföljning av radonmätning hos berörda fastighetsägare har majoriteten av ärendena avslutats, de som är kvar är de som behöver genomföra åtgärder. Av PCB-inventeringen är ca 20 procent kvar. På grund av vakanta tjänster är detta något som tyvärr fått prioriteras bort.

Området med förorenad mark bortprioriterades i år vilket betyder att de fyra pågående ärenden om förorenad mark fortfarande har ungefär samma status som tidigare. En ska komma in med en MIFO (inventeringsmetodik för bedömningsgrunder för förorenade områden), två ska utföra provtagning enligt inkomna provtagningsplaner och en ska genomföra fördjupade markundersökningar.

Hälsoskydd

Inom hälsoskydd har tillsynen inte kunnat genomföras fullt ut enligt tillsynsplan på grund av vakanser. Tillsyn har utförts av inomhusmiljön i flerbostadshus, förskolor och skolor samt för verksamhetsutövare med hygienisk behandling med stickande eller skärande verksamhet

Livsmedel

Under året har omklassning av samtliga livsmedelsverksamheter och dricksvattenproducenter genomförts. Under 2024 innebär det att antalet kontroller kommer minska på livsmedelsverksamheter. Arbetet har inneburit att informera berörda verksamheter om den ändrade riskklassningen samt inhämtande av underlag för omklassningen.

Naturvård

Förarbetet har påbörjats för åtgärder i sjön Roten och är under arbete av extern resurs.

Uppgrävning har skett av gul skunkkalla med hjälp av naturvårdar från Region Halland. Information om bestånd av skunkkalla och parkslide har skickats ut till allmänheten.

Bekämpning av ett bestånd med parkslide har genomförts på kommunens mark i anslutning till planområdet Djäknebol. Bekämpningen sker med hetvatten. Bekämpningen delfinansieras av länsstyrelsen och kommer att följas upp under 2024.

LONA projektet ”Ängsmark i Hylte kommuns tätorter” är pågående. Gata- och parkenheten har köpt in en slåtterbalk för del av bidraget och en försöksyta i Torup har skapats.

Alkohol och tobak

Under året har diskussioner förts med Gislaveds kommun om ett samarbete kring alkohol- och tobakstillsynen. Samarbetet innebär att personal på Gislaveds kommun ska genomföra prövning och tillsyn inom området även i Hylte kommun. Avtal förväntas vara klart under 2024.

Energirådgivning

Kommunen har fortsatt samarbetet med Kungsbacka kommun gällande energirådgivning. Det här gör att kommunen kan behålla kompetensen och på ett enkelt sätt följa Energimyndighetens krav och samtidigt vara tillgänglig för en god rådgivning.

2.2 Gata-och Park

Gata

Arbetet med gatubelysningen fortsätter och inventering är utförd. Delar av anläggningen bedömdes utgöra en säkerhetsrisk och nämnden beslutade i april att släcka ner dessa samtidigt som en begäran om ytterligare investeringsmedel skickades vidare till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige. Utskick via brev och digital information har genomförts där efterfrågan av synpunkter från invånare har haft bra effekt och ger underlag för att ta fram förslag att ta ställning till. Pilotprojekt och samförläggning i Unnaryd blev klart i slutet av året.

Arbete med att kostnadseffektivt underhålla kommunens vägar har påbörjats och under våren 2024 kommer en inventering utföras för att kunna framställa ett bra underlag inför en långsiktig planering av underhållet. I samband med detta pågår även arbete med att ta fram nya grävtillstånd och grävrutiner, det beräknas vara klart under 2024.

Vinterväghållningen är svår att prognostisera och från år 2021 till 2023 har kostnaderna ökat kraftigt vilket innebär att budgeten inte räcker till. Insatserna i början av året och fasta kostnaderna för jour gör att budgeten för året var förbrukad innan säsongen 2023/2024 gick igång. För att minska kostnaderna har ett samarbete med Hyltebostäder avseende jourberedskapen inletts.

Park

Grönyteskötseln tar fortsatt merparten av enhetens tid under perioden maj-september då det klipps ca 150 000 m² i veckan i tätorterna plus ytorna på Örnvallen som klipps flera gånger i veckan. Enheten arbetar därför med att förvandla vissa gräsytor till ängsmark och prov pågår på några platser. Faller det väl ut är tanken att utöka det till fler ytor nästa år för att kunna omprioritera resurserna till t.ex. högre ogräsbekämpning på vissa centrala platser. Planering

pågår tillsammans med Hyltebostäder i syfte att tids- och kostnadseffektivisera arbetsinsatserna i utemiljön.

Sommarens dåliga väder har inneburit att kommunens badplatser har använts mindre flitigt under juli och augusti men ändå har det krävts insatser, både sanering och reparation, då skadegörelse har inträffat vid ett flertal tillfällen.

Vandringslederna är fortsatt populära och upprustning av grillar och bänkar har gjorts på tre övernattningsplatser på Hallandsleden i samverkan med Region Halland. Under 2024 ska leden skyltas om enligt nationell ledstandard och kommunen kommer att delvis få bidrag från Region Halland för detta men arbetsinsatsen ska utföras av gata- och parkenheten.

Lekplatsernas fallskyddande sand har under året säkras upp enligt säkerhetsdirektiven för att vara godkända, detta arbetet utförs genom rening och luftning av sanden. I övrigt har en del redskap underhållits och ersatts.

Myndighetsutövning

Hantering av skrotbilar har sjunkit något även om det fortsatt förekommer. Omhändertagande av skrotbilar är förenat både med administration och kostnader vilket blir en belastning för enheten då utsikten att få tillbaka medel från fordonsägaren är minimal.

Kommunen betalade ut de årliga bidragen till vägsamfälligheterna (109 st) under juli månad då det var försenat på grund av bristande underlag från flera av samfälligheterna.

Samfälligheter erhåller årligt driftbidrag som baseras på en procentsats av det statliga bidraget. För enskilda/privata vägar som inte ingår i samfällighet betalas kommunalt bidrag om vägen utgör in- eller utfart från boningshus. Boendet vid vägen skall vara stadigvarande och vägen ska vara den normala förbindelsen till den allmänna vägen.

Parkeringstillstånd

Parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning är ett undantag från lokala trafikföreskrifter gällande parkering. Tillståndet ger personer med funktionsnedsättning rätt att stå på särskilda reserverade platser. Det innebär också förlängda parkeringstider och rätt att parkera där parkering annars är förbjuden.

2023 utfärdade kommunen 40 parkeringstillstånd. Den 31 december 2023 fanns det totalt 113 gällande tillstånd i kommunen.

2.3 Lokalvårdsenheten

Enheten ansvarar för att utföra lokalvård i lokaler där kommunen bedriver verksamhet. I februari började enheten städa särskilda boenden på Malmagården, Höstro och Sjölunda.

Enheten har sedan april kommit igång med olika kompetenshöjande digitala utbildningar.

1 juni avvecklades förskolan i Långaryd. Två lägenheter i Landeryd som tidigare nyttjats som förskola har öppnats upp igen gjorde så att det inte blev någon övertalighet på personal.

Modulen i Rydö där det bedrivits förskoleverksamhet har tagits bort och den tiden kommer att läggas på modul som tillhör Torups skola.

Renoveringen av Torups skola blev klar under året och lokalvårdsenheten har varit behjälplig med logistiken runt matserveringen.

2.4 VA- och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

VA-enheten har gått ut med information och varit i kontakt med berörda fastighetsägare gällande projektet med överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk. Syftet med projektet är att säkra upp dricksvattenförsörjningen i Landeryd

Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och kommer att fortsätta under 2024.

Projekt för utbyte av vattenledning samt serviser för vatten och avlopp på Mosskatan och Landerydsvägen i Hyltebruk blev klara under år 2022. I början av 2023 genomfördes de sista återställningsarbetena och projektet är avslutat.

Två tredjedelar av reliningen av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle har färdigställts, det sista området beräknas genomföras under 2024.

Antalet vattenläckor var under året 12 stycken, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år.

Andra åtgärder som genomförts under året är nya slamskruvar till avloppsreningsverket i Torup, ny mätutrustning till vattenverk och avloppsreningsverk, kommunikation mellan olika anläggningar, ny filtermassa till vattenverket i Drängsered samt ökat säkerheten genom att installera nytt låssystem på VA-anläggningarna.

Upphandling av tekniska konsulter sker centralt och har genomförts under året. Avtal förväntas tecknas i början av 2024. Vissa projekt har dragit ut på tiden, eftersom konsultstöd inte har varit på plats under hösten.

Riksdagen beslutade om ändringar i lagen om allmänna vattentjänster i juni 2022 som trädde i kraft 1 januari 2023. Lagkravet säger bland annat att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun från och med 1 januari 2024. Samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen har informerats om detta under året. Arbetet behöver organiseras innan det kan påbörjas.

Avfallsverksamheten

Efter regeringsbeslut om ändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar, har ett omställningsarbete påbörjats. Från och med 2024 får alla kommuner ett formellt ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll och från och med 2027 ska insamlingen ske fastighetsnära. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2023, men alla bestämmelser tillämpas inte omedelbart från och med detta datum på grund av vissa övergångsbestämmelser.

Under 2023 har arbetet fokuserat på övertagandet av återvinningsstationerna. Den 1 januari 2024 tar kommunen över ansvaret för återvinningsstationerna från Förpackningsinsamlingen,

FTI. Förberedelser för detta har pågått under året och upphandling av hämtning av de olika materialslagen har skett i samverkan med Vivab AB och Kungsbacka kommun. Inrättat ramavtal med entreprenören träder i kraft den 1 januari 2024 och inkluderar insamling av förpackningar från återvinningsstationer, städning och snöröjning vid varje återvinningsstation. Avtalet omfattar även transport till entreprenörens avlämningsplats.

Från och med den 1 januari 2024 är det också obligatoriskt för både verksamheter och hushåll att sortera ut och skilja matavfall och förpackningar och förberedelser för detta har pågått under 2023. De nya reglerna ger en ökad materialåtervinning av både förpackningsavfallet och det avfall som är förpackat.

Begreppet matavfall ersätts av bioavfall som är ett mer omfattande begrepp. Bioavfall inkluderar både livsmedels- eller köksavfall samt trädgårds- eller parkavfall.

Avfallet sorteras in enligt nedan tre grupperingar:

- trädgårds- eller parkavfall som innehåller parkslide eller invasiva främmande arter enligt EU-förteckningen,
- annat trädgårds- eller parkavfall än det som står beskrivit i ovan punkt,
- livsmedels- eller köksavfall, (ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett ingår, men inte annat flytande bioavfall).

Arbete med att installera Fordonssystemet EDP Mobile har pågått under 2023 och implementeringen förväntas vara klar under början av 2024. Systemet underlättar och effektiviserar tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjar ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning mellan chaufförer och administrativ personal.

Arbetet med de kommunala nedlagda deponierna fortlöper. Enheten har två pågående ärenden som omfattar Gammelsbo AFA och Torups AFA. Föregående år togs det fram ett kontrollprogram för Gammelsbos AFA som under året har samverkats med Länsstyrelsen i Halland. Arbetet med att ta fram ett kontrollprogram även för Torups AFA har påbörjats och beräknas vara färdig nästa år. Enligt handlingsplanen ska arbetet med Unnaryds AFA (B) och Drängsereds AFA initieras under perioden 2018-2025. Planen är att initiera dessa arbeten under året 2024.

Hylte kommun har erbjudits medlemskap i kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning Miljö), bestående av Gislaved, Värnamo, Vaggeryd och Gnosjö. Målet är ett eventuellt inträde i SÅM från och med 1 januari 2025, med implementering av fyrfackskärl för förpackningsinsamling. Beslut av kommunfullmäktige förväntas efter att kommunledningsförvaltningen har avslutat utredningen av förutsättningar och konsekvenser senast den 30 juni 2024.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC har påbörjats under 2023 och kommer att färdigställas under 2024.

2.5 Kostenheten

Världsläget har medfört att vissa av råvaror som är upphandlade blir restnoterade och det är en utmaning när ersättningsvaran inte uppfyller verksamhetens krav. Kommunerna i Halland har antagit Gemensamma principer för inköp och upphandling av livsmedel och dessa principer måste man ta hänsyn till vid ett godkännande av ny ersättningsprodukt.

Kostnadsökningarna på livsmedel har stannat av något, men det har heller inte skett några prissänkningar. De höga priserna fortsätter att påverka menyerna och det pågår ett ständigt arbete för att servera både yngre och äldre näringsriktiga och smakfulla måltider som hamnar i magen och inte i soporna.

Under året har dagcentralerna på Malmagården, Sjölunda och i Unnaryd hållits öppna. Det är problematiskt att få balans i ekonomin gällande dagcentralerna då servicen innebär fasta kostnader men en stor osäkerhet i antalet gäster och därmed osäkra intäkter. Det finns dagar där det är ett betydande matsvinn på grund av för få eller inga gäster.

I somras fick feriearbetare och elever från Örnaskolan i uppdrag att ta fram ett förslag på hur matsalen på skolan skulle bli mer som en restaurang. De kom fram till bra förslag som sedan kunde förverkligas tack vare tillväxtmedel.

Under hösten påbörjades språkprojektet Lingio tack vare bidrag från omställningsfonden. Detta ska bidra till en språkstyrka i yrkessvenska för deltagarna och minska missförstånd och öka sammanhållningen i arbetslaget samt stärka bemanningen i framtiden inom kostenheten.

Året avslutades med att lämna matsal och kök på Norra vägen 10 i Unnaryd som hyrdes av en extern fastighetsägare. Matsal/servering flyttades till Unnegatan 1 f.d. Vildmarksgymnasiet som är kommunens egen fastighet.

3. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, det vill säga VAD som ska göras, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte.

För att tydliggöra grunduppdraget har kommunens verksamheter delats in i sex olika områden. Samhällsbyggnadsnämnden har nyckeltal i två av dessa områden, nämligen Näringsliv och arbete samt Bygga, bo och miljö. Se tabell nedan. Området ekonomi och kommun och politik ska följas upp av alla nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnden					
NYCKELTAL	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Accepterad kvalitetsnivå
Bygga bo och miljö					
Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning (%)	😊 100	100	100	100	100
Antal överklagade beslut som ändrats efter omprövning	😊 2	0	0	2	2
Andel bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor (%)	😞 96	100	100	98	98
Ekonomi					
Budgetavvikelse (%)	😞 -15,5	-7,7	0,7	2,3	≥ 0
Kommun och politik					
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)	😞 7,4	7,0	6,8	5,5	5,5
Nöjda medarbetare (%)	😊 80	x	78	79	74

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Enligt tidigare föreskrifter kunde resultatet bli tjänligt, tjänligt med anmärkning eller otjänligt. 1 januari 2023 trädde livsmedelsverkets nya föreskrifter om dricksvatten i kraft. Där framgår att begreppen tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt tas bort. Istället finns endast ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte. Avvikelse utreds och åtgärdas precis som tidigare. För enkelhetens skull används i denna redovisning tidigare språkbruk för att tolka årets resultat och då bedöms alla resultat som tjänliga, varav ett med anmärkning. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla hög kvalitet.

Antal överklagade beslut som ändrats efter överprövning

Inom bygg- och miljöenheten fanns det två beslut där nämndens beslut ändrats efter överprövning.

Antal bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor

Ett ärende om lov eller förhandsbesked ska beslut tas inom tio veckor från det att ärendet är komplett, det vill säga då ansökan är fullständig. Motsvarande för ett anmälningsärende är fyra veckor. Många av ärendena är ofullständiga vid ansökan/anmälan och behöver kompletteras, vilket är tidskrävande vid handläggningen. En begäran om komplettering måste göras inom tre veckor i samtliga ärenden. Görs det senare gäller komplett datumet från den dagen som ansökan/anmälan kom in. Vilket innebär att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick, dvs. bristfälliga handlingar eller kan komma att överstiga handläggningstiden om tio veckor respektive fyra veckor och få en reducerad avgift. Avgiften ska reduceras med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids.

I 96 procent av ansökningar om lov eller förhandsbesked respektive anmälningar har beslut tagits inom tio respektive fyra veckor.

Budgetavvikelse

Se kommentar under ekonomisk analys.

Sjukfrånvaro

Se kommentar under personalsituation.

Nöjd medarbetare

Resultatet för medarbetarenkäten 2023 visar ett HME-index för Hylte kommun på totalt 82 och för samhällsbyggnadskontoret var indexet 80.

3.1. Uppdrag från tidigare REP

	Uppdrag	Status
REP 2022-2025	Staffansbohöjden, Hyltebruk Exploatering av villatomter	Gällande detaljplan från 1975 tillåter endast bostäder i form av fristående hus på platsen. Kommunstyrelsen beslutade den 5 december 2023, § 222, att ge ett positivt planbesked för Staffansbo 1:174 m.fl för att ändra planen så att flera typer av bostäder kan tillåtas på platsen så som friliggande villor, parhus och flerbostadshus. I avvaktan på ny detaljplan ligger exploateringsärendet vilande.
REP 2022-2025	Givargård, Torup, etapp 2 Exploatering av villatomter enligt befintlig detaljplan	Förstudie pågår.
REP 2022-2025	Vegas Äng etapp 2, Unnaryd	Planarbete pågår. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 30 augusti 2023, § 60, att godkänna planförslaget och ställa ut planen på samråd.
REP 2022-2025	55 st strötomter i hela kommunen	38 tomter är sålda.
REP 2023-2026	Utredning flytt av gata/parks drift till Hyltebostäder	SBF och HB har gemensam vinterberedskap fr o m säsongen 2023/2024 och startar under 2024 samverkan inom fler områden (gräsklippning, maskinpark m.m.) i syfte att utnyttja resurserna på bästa sätt.

4. Personalsituation

Sjukfrånvaron för kontoret har ökat jämfört med 2022 och ligger vid tiden för bokslutet på 7,4 procent (7,0 procent 2022). Nämnden klarar därmed inte kommunfullmäktiges mål med en avvikelse på 5,5 procent. Analysen är att ökningen beror på att det sedan pandemin finns en fortsatt medvetenhet om risken för smitta vid förkylningar med mera och att personal stannar hemma i större utsträckning vid tecken på symptom. Merparten av samhällsbyggnadsförvaltningens personal arbetar i daglig drift där möjligheterna till distansarbete är små.

Nedan presenteras nyckeltalen för sjukfrånvaron och personalsituationen kommenteras för de olika enheterna.

Samhällsbyggnadsnämnden			
Sjukfrånvaro i förhållande till total ordinarie arbetstid, %	2023	2022	Avvikelse
Totalt för alla arbetstagare	7,4	6,95	-0,45
Kvinnor	8,18	6,91	-1,27
Män	4,83	7,05	2,22
Personer upp till 29 år	4,98	3,34	-1,64
Personer mellan 30-49 år	6,55	5,4	-1,15
Personer 50 år eller äldre	8,78	9,22	0,44

4.1 Bygg- och miljöenheten

Personalstyrkan inom bygg- och miljöenheten uppgår till tolv personer inklusive bygg- och miljöchef och består av två planarkitekter, två bygglovshandläggare, plan- och byggadministratör, byggprojektledare, fem miljö- och hälsoskyddsinspektörer som jobbar inom specialområdena livsmedel, hälsoskydd, alkohol, tobak, miljöskydd och naturvård. Enheten samarbetar sedan ett par år tillbaka med Gislaveds kommun vad gäller kart- och mät-/GIS-ingenjör, vilket fungerar väl.

Vid årsskiftet 2022/2023 slutade bygg- och miljöchefen sin tjänst. I avvaktan på att rekryteringen skulle bli klar har en av inspektörerna gått in som t f bygg- och miljöchef och den 11 september börjar den nye bygg- och miljöchefen. För att stötta VA- och renhållningsenheten har en av inspektörerna gått in som t f VA- och renhållningschef t o m 31 oktober 2023.

Under februari månad slutade två miljö- och hälsoskyddsinspektörer och en ny miljö- och hälsoskyddsinspektör började sin anställning i januari och en började i augusti. En miljö- och hälsoskyddsinspektör projektanställdes augusti – december men fokus på tillsyn inom hälsoskyddsområdet.

En av planarkitekterna har varit till viss del föräldraledig hela 2023, utan att någon vikarie tagits in. Inom enheten råder låg sjukfrånvaro.

4.2 Park- och gata

Personalstyrkan i driftgruppen består av fyra personer varav en person med arbetsledande funktion. Enheten består därutöver av en projektledare och en enhetschef. Rekrytering av enhetschef blev klar under våren och i maj var ny enhetschef på plats. I avvaktan på permanent lösning hyrdes resurs på 50 procent fram till maj månad.

En långtidssjukskrivning har påverkat enheten i stor grad och dessutom en del kortare sjukfrånvaro som gjort att enheten är ansträngd och har inte hunnit med sina arbetsuppgifter utan fått prioritera. Andra enheter har även hjälpt till med resurser när det varit akuta lägen.

Ett samarbete med Hyltebo städer planeras för att kunna hantera arbetsuppgifter med tids- och kostnadseffektivt, resultat förväntas under 2024.

Arbetet med arbetsmiljö har gett goda resultat och påvisar behovet av fortsatt utbildning och säkerhets identifiering, lokala enhetsmål som stöder kommunens centrala mål har utarbetats av gruppen och det goda resultatet visualiseras i KIA samt på enhetens måltavla.

4.3 Lokalvårdsenheten

Enheten består av 24 tillsvidareanställningar, 2 vikariat och 5 tidsbegränsade anställningar. Sjukfrånvaron är något högre än genomsnittet på förvaltningen, vid tiden för delårsbokslutet låg den på 8,61 procent. Frånvaron består både av kortare och längre sjukdomsfall. Då det är ett fysiskt krävande att arbeta som lokalvårdare kan det vara svårt att anpassa arbetet beroende på vilka besvär medarbetaren lider av. Under året har det varit en pensionsavgång och en uppsägning p.g.a. långtidssjukskrivning utan möjlighet till omplacering.

4.4 VA- och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

Personalstyrkan ute på driftanläggningarna består av fyra VA-tekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) samt ledningsnätet i kommunen.

Det finns alltid någon som har beredskap för att kunna hantera störningar i VA-driften. Under 2023 har det varit fem personer som har turats om att ha beredskap. I slutet av året beslutades att det under 2024 kommer det att vara sex personer som har VA-beredskap, vilket kommer att innebära mindre övertid per person.

Till personalstyrkan hör också fem tjänstemän: VA- och renhållningschef (50 procent), driftingenjör, VA-ingenjör, projektledare och abonnenthandläggare (50 procent).

Det har varit fortsatt hög personalomsättning till följd av egna uppsägningar och sjukskrivning och det var först i slutet november som alla vakanser var tillsatta. Av de som i december arbetar med VA-frågor är fyra personer anställda under 2023 och tre personer under 2022.

Avfallsverksamheten

Återvinningscentralen har tre medarbetare i sin personalstyrka och som även ansvarar för omlastningsytan och tillsynen på gamla deponier.

Inom avfallsverksamheten arbetar också tre tjänstemän: VA- och renhållningschef (50 procent), abonnenthandläggare (50 procent) och renhållningssamordnare.

Grundbemanningen är oförändrad men det har skett två nyanställningar och en person har varit ledig för studier under andra halvan av året

4.5 Kostenheten

Personalstyrkan uppgår till 32 personer. Oförändrad sjukfrånvaro under året jämfört med föregående år. Fortsatt råder ett post-covid förhållningssätt ibland medarbetarna. En pensionsavgång under året.

5. Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2023 uppgår till 24 682 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse på 3 818 tkr (-15,5 procent). Avvikelsen förklaras främst av högre el- och vinterväghållningskostnader samt lägre bygglovsintäkter än budgeterat. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent och en positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Detta gör att nämnden inte klarar kommunfullmäktiges mål gällande budgetavvikelse för året.

Samhällsbyggnadsnämnden						
Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) tkr						
Verksamhet	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse 2023 i %	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Nämnds- och styrelseverksamhet	659	640	19	2,9%	614	603
Fysisk och teknisk planering	3 193	4 014	-821	-25,7%	3 064	2 325
Konsument- och energirådgivning	0	75	-75	0,0%	73	28
Gator, vägar o parkering	12 411	15 704	-3 293	-26,5%	14 323	11 502
Parker	1 699	2 041	-342	-20,1%	2 079	1 836
Miljö- o hälsoskyddsmyndigheten	2 319	1 840	480	20,7%	2 099	2 414
Miljö- o hälsoskydd hållbar utveckling	31	5	27	85,0%	4	21
Adm. Samhällsbyggnad	652	471	181	27,7%	271	0
Idrotts- och fritidsanläggningar	406	862	-456	-112,2%	326	653
Bostadsanpassning	2 147	1 852	295	13,7%	1 380	1 292
Förs. verksamheter intern	1 164	996	168	14,4%	1 646	315
<i>Lokalvårdsenheten</i>	9	-16	25		-84	-211
<i>Kostenheten</i>	1 155	1 012	143		1 730	526
Totalt	24 682	28 500	-3 818	-15,5%	26 009	20 988

Samhällsbyggnadsnämnden Driftsredovisning per konto tkr						
Konto	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse 2023 i %	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Bidrag	-1 589	-2 435	847	53,3%	-2 209	-2 032
Övriga intäkter	-54 990	-55 304	314	0,6%	-54 630	-52 315
Summa intäkter	-56 579	-57 740	1 161	2,1%	-56 839	-54 347
Personalkostnader	40 922	39 674	1 248	-3,0%	38 289	36 018
Hyror	5 880	5 793	87	-1,5%	6 550	5 797
Kapitalkostnader	5 612	5 612	0	0,0%	5 055	4 266
Övriga kostnader	28 847	35 161	-6 314	21,9%	32 463	29 294
Summa kostnader	81 261	86 240	-4 979	6,1%	82 358	75 374
Summa Driftsredov.	24 682	28 500	-3 818	-15,5%	25 519	21 028

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter har under 2023 erhållit 1 161 tkr mer i intäkter än budgeterat. 847 tkr av dessa avser bidragsintäkter och utgörs främst av bidrag från Länsstyrelsen som är kopplat till verksamheten miljö, hälsa och hållbar utveckling. Verksamhetens kostnader under året motsvarar de erhållna bidragen.

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamheter har under 2023 haft 4 979 tkr mer i kostnader än budgeterat vilket består av övriga kostnader. Merparten utgörs av

kostnader för elförbrukning samt elarbeten till följd av felanmälningar inom gatubelysningsnätet. Avvikelsen förklaras även av högre kostnader än budgeterat för livsmedel samt vinterväghållning. Gata- och parkenheten har också börjat utföra mer tätortsnära röjning i egen regi vilket påverkar kostnaderna.

Taxefinansierad verksamhet (3 positioner) tkr					
Verksamhet	IB 2023	Bokslut 2023	UB 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Vattenförsörjning och avlopp	-2 154	1 137	-1 017	-1 315	-839
Avfallshantering	-3 836	1 444	-2 392	1 234	-5 070
Totalt	-5 990	2 581	-3 409	-81	-5 909

Taxefinansierad verksamhet per konto tkr					
Konto	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Bidrag	-144	-1 799	1 655	-198	-295
Övriga intäkter	-49 686	-49 349	-337	-45 242	-45 168
Summa intäkter	-49 830	-51 147	1 317	-45 440	-45 464
Personalkostnader	7 729	8 153	-424	6 616	6 913
Hyror	370	371	-1	405	333
Kapitalkostnader	13 605	13 450	155	13 252	12 646
Övriga kostnader	28 126	26 593	1 533	25 248	31 480
Summa kostnader	49 830	48 566	1 264	45 521	51 373
Summa Driftsredov.	0	-2 581	2 581	81	5 909

Samhällsbyggnadsnämndens taxefinansierade verksamheter har under 2023 erhållit 1 317 tkr mer intäkter än budgeterat. Avvikelsen beror främst på elstödet som tilldelades VA-verksamheten. Lägre debiterad vattenförbrukning har dock inneburit lägre intäkter än budgeterat under året. De taxefinansierade verksamheterna har under året haft 1 264 tkr mindre i kostnader än budgeterat. Avvikelsen beror på att verksamheterna har haft utrymme att hämta hem del av tidigare underskott.

Samhällsbyggnadsnämnden har under 2023 haft nedan förändring i budget:

Tilläggsbudget/Ombudgetering	Förändring budget, tkr
Justering kapitalkostnader och hyror enligt delegationsbeslut	1 230
§105 (2023 KS0168) Lekplats vid Solgläntans förskola i Långaryd	10
Summa	1 240

Nedan kommenteras positiva och negativa avvikelser mot budget motsvarande +/-100 tkr.

5.1 Gator, vägar och parkering

Gator, vägar och parkering visar en negativ avvikelse på 3 293 tkr vilket beror på höjda elpriser jämfört med 2022 samt ökade driftskostnader inom elarbeten. Avvikelsen beror även på vinterväghållningskostnader som inte inryms inom befintlig budget. Sjukfrånvaron inom verksamheten har dessutom föranlett ökade kostnader i form av ersättare på enheten som tagits in under sommaren.

5.2 Fysisk och teknisk planering

Verksamheten visar en negativ avvikelse på 821 tkr. Den negativa avvikelsen beror främst på högre personalkostnader än budgeterat till följd av övergång av en visstidsanställning till en tillsvidareanställning av tjänsten byggprojektledare. Året har dessutom präglats av lägre inflöde av bygglovsansökningar vilket medfört lägre intäkter än budgeterat. Även kostnader kopplade till tätortsnära röjning av kommunal mark påverkar verksamheten.

5.3 Parker

Verksamheten visar en negativ avvikelse på 342 tkr. Avvikelsen beror på skötsel av grönytor som kräver högre förbruknings- och anläggningsmaterial samt entreprenadkostnader än budgeterat.

5.4 Idrotts- och fritidsanläggning

Verksamheten visar vid bokslutet en negativ avvikelse på 456 tkr. Ungefär hälften av den avtalade skötseln på Örnvallen gentemot Hyltebostäder har genomförts i år. Ett färre antal nedlagda timmar innebär därmed lägre intäkter än budgeterat för verksamheten. Sjukfrånvaro samt tidsbrist inom verksamheten har medfört att skötseln av allmänna ytor har prioriterats.

5.5 Miljö- och hälsoskydd

Verksamheten visar en positiv avvikelse på 480 tkr. Avvikelsen beror på vakans av personal inom verksamheten.

5.6 Bostadsanpassning

Verksamheten visar en positiv avvikelse på 295 tkr. Under 2023 har totalt 44 ansökningar inkommit jämfört med föregående år då det inkom 59 ansökningar. Däremot har verksamheten genomfört tre större anpassningar under året.

5.7 Administration samhällsbyggnad

Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse med 181 tkr och beror på återhållsamhet gällande kurser/konferenser, resor och nyttjande av externa konsulter.

5.8 Vattenförsörjning och avlopp

Underskottet på 2 154 tkr som fanns hos VA-kollektivet vid bokslut 2022 fördes över till 2023. Prognosen var att hämta hem 1 400 tkr av detta underskott. Resultatet vid bokslutet visar att verksamheten har hämtat hem 1 137 tkr av tidigare underskott.

Med anledning av de höga elpriserna införde regeringen ett elstöd som omfattar företag, organisationen samt kommuner. Den 31 augusti beslutade Skatteverket att bifalla kommunens ansökan om elstöd och VA-verksamheten erhöll 1 600 tkr i ersättning.

Året har präglats av fler vattenläckor jämfört med föregående år. Vattenläckorna har inneburit kostnader om 1 200 tkr för reparationer samt återställning efter dessa arbeten, jämfört med 991 tkr för 2022. Detta i kombination med minskade intäkter beroende på att den debiterade vattenförbrukningen har minskat jämfört med föregående år förklarar varför verksamheten har hämtat hem mindre än vad prognosen var. Underskottet vid bokslutet uppgår till 1 018 tkr vilket förs över till nästkommande år.

5.9 Avfallshantering

Verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 3 835 tkr i underskott. Vid bokslut 2023 visar resultatet att verksamheten har hämtat hem 1 444 tkr av tidigare underskott. Avvikelsen förklaras främst av att renhållningstaxan höjdes med 11,5 procent inför 2023 för att succesivt hämta hem tidigare underskott. Prognosen var att hämta hem 1 000 tkr av detta underskott. Förändringen mot prognosen beror på att antalet 660 L kärl med veckotömning ökat med 25 stycken behållare. Det är framförallt Hyltebostäder men även kommunala verksamheter som har fått extra kärl under året och innebär högre intäkter än budgeterat. Underskottet vid bokslutet uppgår till 2 391 tkr vilket förs över till nästkommande år.

5.10 Försäljning verksamhet internt

Lokalvårdsenheten

Lokalvårdsenheten har under året haft en minskad städyta på grund av avveckling av förskolan i Långaryd, renovering på Torups skola samt avveckling av modul på Rydöbruks förskola. Lokalvårdsenheten har därmed genomfört en avräkning på 400 tkr mot Barn-och ungdomsnämnden.

Kostenheten

Kostenheten visar en positiv avvikelse på 143 tkr. Avvikelsen beror på att enheten har erhållit tillväxtmedel för finansiering av inköp av möbler på Örnaskolan.

6 Investeringar

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 12 987 tkr inklusive ombudgetering på 4 921 tkr samt tilläggsbudget på 1 017 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 4 032 tkr. Den positiva avvikelsen mot budget utgörs till stor del av projekten asfaltbeläggning samt gång- och cykelvägar. Under året har beläggningsarbeten utförts i mindre omfattning mot bakgrund av kraftigt höjda priser. Under året har arbetet på Bäckgatan prioriterats.

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2023 uppgår till 35 100 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 28 529 tkr. Avvikelsen beror främst på att utförandet av projektet överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk har bromsats till följd av vakanser på enheten. Verksamheten har en övergripande investeringsbudget, VA-verksamhet enligt nämndsprioriteringar. Denna budget finansierar reinvesteringar i VA-anläggningen och uppgick till 5 000 tkr som också har förbrukats under året.

Investeringsbudgeten för avfallshantering uppgår till 1 374 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten ett utfall på 868 tkr vilket innebär en positiv avvikelse på 507 tkr. Avvikelsen förklaras dels av projektet utbyggnad av Borabo återvinningscentral där arbetet har påbörjats under 2023 men inte kommer att slutföras förrän 2024. Införandet av EDP Mobile har visat sig inte kräva så stor investeringsbudget som avsatts.

Tilläggsbudget		2023
§84 (2023 KS0167) Effektivisering av gatubelysningsnätet		1 000
§105 (2023 KS0168) Lekplats vid Solgläntans förskola i Långaryd		17
Summa		1 017

Projekt nr	Investeringsprojekt	Basbudget 2023	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse mot budget 2023
Gata och park							
245	Torups centrum etapp 2	0	0	531	531	591	-60
108	Gång- och cykelvägar	500	0	215	715	0	715
110	Reinvesteringar asfaltsbeläggning	2 000	0	1 570	3 570	1 568	2 002
207	Ram effektivisering gatubelysning	2 500	1 000	0	3 500	3 616	-116
215	Tillgänglighetsanpassning toaletter	0	0	178	178	178	0
149	Upprustning lekplatser	250	17	0	267	253	14
326	Reinvest maskiner/utrustning	1 000	0	0	1 000	979	21
	Summa Gata och park	6 250	1 017	2 494	9 761	7 184	2 576
Exploatering							
220	Kambo	0	0	0	0	199	-199
597	Exploatering Staffansbo etapp 1	0	0	0	0	133	-133
305	Exploatering Nyebro et. 1	0	0	130	130	0	130
176	Parkstaden	0	0	1 226	1 226	67	1 159
212	Dp Unnaryd 4:57	0	0	279	279	35	245
213	Dp Torups Djäknebol 1:1	0	0	110	110	130	-20
214	Dp Vegas Äng etapp 2	0	0	299	299	24	275
	Summa exploatering	0	0	2 045	2 045	588	1 457
Raminvesteringar							
100	Raminvestering SBN	800	0	381	1 181	1 183	-1
	Summa raminvesteringar	800	0	381	1 181	1 183	-1
	Totalt Samhällsbyggnadsnämnden	7 050	1 017	4 921	12 987	8 955	4 032

Projekt nr	Investeringsprojekt	Basbudget 2023	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse mot budget 2023
Vatten och avlopp							
151	VA enl SBN:s prioritering	5 600	0	0	5 600	5 758	-158
270	Åtgärder flöden och läckage	0	0	500	500	548	-48
238	Överföringsledning Landeryd-Hylte	29 000	0	0	29 000	265	28 735
	Summa vatten och avlopp	34 600	0	500	35 100	6 571	28 529
	Totalt Vatten och avlopp	34 600	0	500	35 100	6 571	28 529

Projekt nr	Investeringsprojekt	Basbudget 2023	Tilläggs- budget	Ombudgetering 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse mot budget 2023
Renhållning och avfallshantering							
249	Utbyggnad kallförråd och farstu	650	0	324	974	742	233
241	EDP Mobile	300	0	0	300	45	255
157	Reinvestering ÅVC	100	0	0	100	81	19
	Summa Renhållning och avfallshantering	1 050	0	324	1 374	868	507
	Totalt Renhållning och avfallshantering	1 050	0	324	1 374	868	507

6.1 Bygg- och miljöenheten

Upphandling av exploateringen av Staffansbohöjden har förberetts under året. Då flera frågetecken dykt upp under processen och att det finns en vilja att göra området med flexibelt avseende vilka bostäder som får byggas pausades upphandlingen och en ändring av detaljplanen har påbörjats. Upphandlingen är i stort sett klar och besked inväntas om när den skall ut på upphandling.

Exploatering av Unnaryd, Vegas Äng – etapp 2. Detaljplan har arbetats fram och nämnden beslutade i augusti att skicka ut planen på samråd.

Exploateringen av Västra Hylte 1:211/Parkstaden är pausad. Under 2023 har förfrågningsunderlag för sanering tagits fram. Kalkylen är färdig och skall stämmas av. Tidsplan finns för tillfället inte för projektet.

Exploatering på Djäknebol 1:1 pågår. En ny detaljplan på området har tagits fram för ett handelsområde. Då upphandling av tekniska konsulter har dragit ut på tiden återstår en del utredningar att göra under 2024.

Exploatering västra infarten i Unnaryd, del av Unnaryd 4:57. Detaljplanen har varit ute på granskning. Fastighetsgränser behöver fastighetsbestämmas innan detaljplanen kan tas upp för antagande, beräknas under Q2 2024.

6.2 Gata och park

Gång- och cykelvägar har endast mindre reparationer utförts men belastat konto för asfaltering, inga större projekt har genomförts.

Beläggningsarbete har utförts i mindre omfattning mot bakgrund av kraftigt höjda priser på grund av världsläget. Återställning och underhåll har genomförts på Bäckgatan.

Rening och luftning av fallskyddande sand på lekplatserna genomfördes under oktober för att uppnå godkänd säkerhetsklassning.

Utbyte till LED-belysning, förnyelse av belysningsstolpar och etablering av belysningscentraler pågår. Samförläggning med Eon i Unnaryd samt pilotprojektet med smart belysning även det i Unnaryd.

Projektet Torups centrum som består av ombyggnation av busshållplatsen vid tågstationen och utfördes av Trafikverket är klart och slutbesiktigades i juni. Projektet var ett samarbete mellan Trafikverket, Hallandstrafiken och kommunen.

Vid årsskiftet övergick ansvaret för skötsel av kommunens skog från bygg- och miljöenheten till gata- och parkenheten. Investering har gjorts i en skogskärra med grip för att kunna hantera mindre och enstaka områden och minska kommunens kostnader. En ny gräsklippare har köpts för att kunna hantera arbetsfarliga och tidskrävande områden som slänter, ”vägnära” och ”tågnära” gräsytor, slåtter på ängsmark m.m. Två äldre maskiner har bytts ut mot en redskapsbärare.

Nya toaletter till Torups och Ibro badplats är på plats men ska justeras så att tillgängligheten förbättras för personer med funktionsnedsättning. Det förekommer en utbredd skadegörelse på badplatserna och reparation och sanering har redan behövts.

6.3 VA- och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

Investeringarna avseende VA-verksamheten utgår från VA -planen och det som har genomförts under året är nedanstående.

- VA-enheten har gått ut med information och varit i kontakt med berörda fastighetsägare gällande projektet med överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk. Syftet med projektet är att säkra upp dricksvattenförsörjningen i Landeryd
- Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och kommer att fortsätta under 2024.
- Projekt för utbyte av vattenledning samt serviser för vatten och avlopp på Mosskatan och Landerydsvägen i Hyltebruk blev klara under år 2022. I början av 2023 genomfördes de sista återställningsarbetena och projektet är avslutat.
- Två tredjedelar av reliningen av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle har färdigställts sedan tidigare, det sista området beräknas genomföras under 2024.
- Nya slamskruvar till avloppsreningsverket i Torup,
- Ny mätutrustning till vattenverk och avloppsreningsverk
- Kommunikation mellan olika anläggningar
- Ny filtermassa till vattenverket i Drängsered
- Ökat säkerheten genom att installera nya lås till VA-anläggningarna.

Avfallsverksamhet

Arbete med att installera Fordonssystemet EDP Mobile har pågått under 2023 och implementeringen förväntas vara klar under början av 2024. Systemet underlättar och effektiviserar tömningsregistrering av kärl, container och slam samt främjar ökad effektivitet genom att underlätta kommunikation och samordning mellan chaufförer och administrativ personal.

Arbetena med utbyggnad av kallförråd samt personaldelen på ÅVC har påbörjats under 2023 och kommer att färdigställas under 2024.

7. Intern kontroll

Samhällsbyggnadsnämnden antog den 15 december 2022, § 106, internkontrollplan för 2023.

Planen innehåller sex olika kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har följts upp i samband med årsbokslutet.

Entreprenadinköp – fungerar

Kontrollen av fem entreprenadavtal påvisar att upphandling, förlängning och ev. indexreglering följer gällande regelverk. Ett avtal har indexreglerats efter ny överenskommelse med leverantör. Rutin för godkännande och dokumentation av begäran om indexreglering finns vilket innebär att begäran om index granskas och godkänns av ekonomienheten och därefter dokumenteras hos upphandlingsenheten. Upphandlingsplan finns och revideras löpande.

Upphandling – fungerar men behöver utvecklas

Stickprov visar att alla tio inköp sker i enlighet med kommunens ramavtal, dock avsaknad av dokumentation i ett fall och svårt att utläsa styckpris i en prislista. Rutin för dokumentation av beställningar finns och har delvis implementerats i verksamheten. Ett arbete fortlöper för att få hela organisationen att arbeta i enlighet med rutinen.

Arrendeavtal – fungerar

Stickprov visar att samtliga granskade arrendeavtal är uppdaterade enligt korrekt taxa.

Jäv – fungerar

Genomförda stickprov visar att inga jäviga bedömningar har påvisats.

Planavgift – ej granskad

Kontrollpunkt ej granskad då inga ärenden gällande debitering av planavgift har inkommit under året.

Grundvatten - fungerar

Grundvattennivån i de kommunala vattentäkterna har regelbundet kontrollerats enligt fastställd rutin under perioden mars-augusti. Avläsningarna, genomförda en gång per månad, visar på en stabil nivå, och det har inte funnits någon risk för brist på grundvatten i de kommunala grundvattentäkterna.

8. Kurser och konferenser

Samhällsbyggnadsnämnden, tkr		
Kontouppföljning	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Kurs och Konferens	202	247
Extern representation	8	14
Intern representation	27	33
Summa Kurs och Konferens samt representation	237	293

Kostnader för utbildningar och konferenser påverkas av flera faktorer som om det är många nyanställda i verksamheten, ny eller förändrad lagstiftning osv. Sedan pandemin har många utbildare delvis ställt om till digitala utbildningar vilket oftast leder till lägre kostnad.

9. Framtid

9.1 Bygg- och miljöhänsyn

Plan och byggverksamheten

Översiktsplanen behandlar många olika frågor som berör framtida bebyggelseutveckling, kommunikationer och användning av mark- och vatten i kommunen som helhet och kommunen måste arbeta aktivt med sin översiktsplan. Planen anger de prioriteringar kommunen vill göra och vilken inriktning den fysiska planeringen bör ha för att nå en hållbar

samhällsutveckling. Efter valet 2022 har kommunen 24 månader på sig att ta fram och anta en planeringsstrategi. Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. Planeringsstrategin är under framarbetande och planerat antagande i kommunfullmäktige är under försommaren 2024. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom avsett tidsintervall anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell.

Genom en lagändring i plan- och bygglagen i juni 2022 ska regional fysisk planering ske i Stockholms län, i Skåne län och nu även i Hallands län. Regionen ansvarar för denna planering men kommunerna kommer att ha en viktig roll i arbetet. Arbetet med dialoger m.m. har startat och Region Halland har presenterat de första utkasterna. Formellt samråd planeras till slutet av 2024. Tanken är att planen ska antas av regionfullmäktige i juni 2026.

Under 2023 remitterade Boverket ”Möjligheternas byggregler”, ett mycket omfattande förslag till förändring av Sveriges byggregler. Grundtanken har varit att nya regler ska börja gälla från halvårsskiftet 2024. Boverket fick stora mängder remissvar och har nu aviserat att nya regler troligen inte kommer att införas förrän 1 januari 2025. Under 2024 kommer förvaltningen behöva utbilda sig i de nya regler som kommer att beslutas för att kunna implementera dem direkt från start.

Efter ett nytt lagkrav ska detaljplaner som tas fram efter den 1 januari 2022 upprättas i ett digitalt format. Avsikten är att informationen i detaljplanen ska göras digitalt tillgänglig nationellt. Kommunen gjorde sin första leverans under hösten av dp Västra Hylte 1:211, dvs. Parkstaden. Digitalisering av äldre detaljplaner behövs och bör starta under de närmaste åren.

Regeringen har beslutat om en förordning om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder. Stödet kommer att kunna sökas från den 2 april 2024. Boverket kommer ta fram information och anvisningar kring stöden under de första månaderna 2024. Kommunens möjligheter att söka stödet kommer bero på hur stödet utformas. Stödet förväntas inte kunna ge några större intäkter till kommunen men kan förbättra förutsättningar för enskilda projekt på marginalen.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten

Tillsynen och kontroller inom miljöområdet och livsmedelsverksamheter styrs av nämndens fastlagda behovsutredning/tillsynsplan enligt miljöbalken, livsmedels-, tobaks- och alkohollagstiftningarna samt reglementen.

Fortsatt utveckling av verksamheten genom internkontroll, rutiner och mallar. Utveckling av digitala stödfunktioner som e-tjänster och digital ärendehantering i ärendehanteringssystemet Ecos. Klimatfrågor och ändrad lagstiftning kopplad till detta kan komma att påverka enhetens arbete.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsyn från 2022 fortsätter att vara ett viktigt underlag för kommunens prioritering av tillsynen. Strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät, där

Naturvårdsverket har samordningsansvaret. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period (2022-2025). En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn.

Miljö- och hälsoskydd

Arbetet med förorenad mark förväntas återupptas under 2024 efter flera års bortprioritering. För varje år som arbetet enligt ”Handlingsplan för förorenade områden” bortprioriteras, ökar behovet för kommande år. Tillsynstiden ökar för respektive år fram till och med år 2050, då alla objekt med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade.

Hälsoskyddsverksamheter har under flera år varit eftersatt på grund av resursbrist och bortprioritering, men det har också saknats en struktur för tillsynen. Slutet av året 2021 togs det fram en tydligare och effektivare tillsynsplanering för hälsoskyddsverksamheterna, vilket kommer att leda till en ökad och mer riktad tillsyn där den behövs. Under andra halvan 2023 gjordes insatser för att klara av den lagstadgade tillsynen. Under 2024 finns förutsättningar att fortsätta med det arbetet.

Livsmedel och vatten

Under 2023 har samhällsbyggnadsnämnden fattat beslut om ny riskklassning för samtliga livsmedelsverksamheter och dricksvattenproducenter. Detta efter att Livsmedelverket gjort om riskklassningsmodellen för livsmedelsanläggningar i leden efter primärproduktionen. Syftet är att kontrollbehovet ska baseras på aktiviteter och inte vad verksamheten kallas och vara mer flexibelt.

I stället för årlig avgift har efterhandsdebitering av viss livsmedelskontroll skett från och med 1 januari 2022. Samtliga verksamheter som nyregistreras efter den 1 januari 2022 ska efterhandsdebiteras oavsett riskklass. Från och med 1 januari 2023 efterhandsdebiteras samtliga livsmedelsverksamheter.

Naturvård/kalkning

Pågående projekt fortsätter: Återställa sjön Roten till en bättre fågelsjö/våtmarksområde, arbeta med invasiva växter, förbättra för pollinerare, arbeta med att skapa en fiskpassage alternativt en rivning av en damm i utloppet av Jansbergssjön samt arbeta med det ständigt pågående kalkningsprojektet. De nationella bidragen för kalkning ökar inte i takt med att kostnaderna för kalk och spridning ökar. Under 2024 förväntas länsstyrelsen prioritera om medel för att säkerställa kalkning enligt plan. I vilken omfattning kalkning kommer kunna utföras från 2025 och framåt är osäkert.

Alkohol och tobak

Under 2023 har diskussioner förts med Gislaveds kommun om ett samarbete kring alkohol- och tobakstillsynen. Samarbetet innebär att personal på Gislaveds kommun ska genomföra provning och tillsyn inom området även i Hylte kommen. Avtal förväntas vara klart under 2024.

Enskilda avlopp

Inventeringen av enskilda avlopp har varit bortprioriterad under 2023. Kommunen skulle behöva öka takten på inventeringen av enskilda avlopp för att säkerställa god ekologisk status i våra sjöar och vattendrag samt skapa förutsättningar för en likvärdig behandling av kommunens fastighetsägare med enskilda avloppsanläggningar. Under 2024 kommer inventeringen återupptas. 4 av 14 områden är inventerade i kommunen. Om en inventeringstakt om 200 enskilda avlopp/år uppnås kommer kommunens samtliga enskilda avlopp att vara inventerade år 2033, under förutsättning att arbetet inte bortprioriteras på grund av resursbrist.

9.2 Gata- och Park

I den offentliga miljön rör sig och möts kommuninvånarna, besökare och verksamheter. Hur kommunen tar hand om den offentliga miljön är en viktig faktor för hur attraktiv kommunen är. Enheten har ett omfattande uppdrag och med befintliga resurser är det nödvändigt att prioritera hårt bland annat vad gäller skötselnivåer av offentliga ytorna. Ca 150 000 m² gräs klipps varje vecka plus ytorna på Örnvallen. En inventering är utförd och förslag arbetas nu på vilka ytor som skala klippas och vilken skötselnivå man vill ha i framtiden. Dagens åtagande är så stort att det inte är möjligt att ge vissa platser mer omsorg vilket är önskvärt för att skapa trevliga offentliga miljöer.

Arbetet med utbyten, reinvesteringar och samförläggningar inom gatubelysningen måste fortgå. Rapporter från Energimyndigheten visar på en möjlig besparingspotential på upp till 40 procent vid utbyte av gammal belysning till LED-belysning och om man dessutom kan använda sig av ”Smart belysning” kan man spara upp mot 80 procent av energin. Arbetet med att säkerställa den grundläggande standaren på nätet pågår i form av nya stolpar och armaturer, belysningscentraler m.m. Ej säkra sträckor har släckts ned under våren och förväntas tändas upp efter återinvestering är utförd. Medverkan i kommande samförläggningar pågår vilket är ett bra sätt att förbättra belysningsnätet där kostnaden fördelas till viss del mellan nätägare och kommun.

Arbetet med en ny beläggningsplan pågår, upphandling av system/inventering är klar och inventeringen ska vara klar innan sommaren 2024. Den skall på sikt kunna motverka den underhållsskuld som håller på att byggas upp på kommunens vägnät. Positivt är att det finns en regelbundenhet i den årliga budgeteringen för beläggningar.

Det finns ett stort behov att se över farliga vägsträckor som exempelvis utanför skolor där många skolbarn rör sig på områden med trafik. Hur kan man göra trafiken, avlämningar och upphämtningar av skolelever m.m. säkrare då det idag är återkommande incidenter mellan fordon och skolbarn.

Det finns behov av att ta fram en kommunal gång- och cykelplan med prioriteringsordning. Arbetet med att öka trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna framför allt i anslutning till skolor måste ses som en prioriterad åtgärd de kommande åren.

9.3 VA - och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering.

En grov kostnadsuppskattning som gjordes när VA-planen togs fram visade att det skulle behövas minst 10 miljoner kronor årligen till stora VA-projekt inom och efter planeringshorisonten. I och med en förskjutning av investeringar i den tidigare VA-planen har även kostnader för framförallt reinvesteringar flyttats fram. Kostnaderna har ökat efter att kostnadsuppskattningen gjordes och nedanstående uppgifter behöver därför revideras. Efterhand som förutsättningarna förändras sedan VA-planen utarbetades kan också omprioriteringar avseende investeringarna behöva göras.

Tabell, Tidplan och kostnadsuppskattning, övergripande tabell för stora VA-projekt

Period I. 2020–2023: 49,7 miljoner
Period II. 2024–2027: 51,9 miljoner
Period III. 2028–2031: 89,4 miljoner
Period III. 2032-2034: 96,4 miljoner
Bortom nuvarande planeringshorisont: 40 miljoner/period (10 miljoner/år)

(Från VA-plan 2022)

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvar för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Under 2024 ska nödvattenplanen revideras.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Kommunstyrelsen inriktningsbeslut i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) påverkar

även VA-verksamheten eftersom VA- och avfallsfrågorna organisatoriskt tillhör samma enhet.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Revidering av avloppsdirektivet pågår och det förväntas fastställas under 2024.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Bland annat kommer en enkät att skickas ut till Sveriges VA-organisationer under våren. Utredningen förväntas bli klar under 2024.
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS. Dessa ska tillämpas från 1 januari 2026. Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS kommer därför att ske på det kommunala dricksvattnet.

Avfallshantering

Från och med år 2027 ska insamlingen av förpackningar ske fastighetsnära. För Hylte kommun innebär dock detta i praktiken en målsättning om att införa ett nytt insamlingssystem från och med år 2026. Anledningen är att nuvarande avtal för insamling av avfall går ut år 2025 och ett nytt avtal behöver upphandlas som kan träda i kraft den 1 januari 2026. Kommunen ska även från och med den 1 januari 2026 samla in förpackningsavfall på torg, i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Information till Naturvårdsverket ska uppdateras kvartalsvis så att det tydligt framgår att kommunen arbetar för lagefterlevnaden om producentansvar för förpackningar. Det har även att göra med den ersättning som ska räknas fram som kommunen ska få i och med övertagandet av insamlingsansvaret.

Det finns ett ständigt behov av utveckling av insamlingen av hushållens grovavfall och mottagandet på återvinningscentralen. Kommunen kan förvänta sig utsortering av fler och fler fraktioner framöver.

Vilka beslut som Hylte kommun behöver fatta inom avfallsområdet är beroende av om ett inträde i SÅM kommer att genomföras eller inte, eftersom ett eventuellt inträde innebär att den fastighetsnära insamlingen anpassas till den modell som finns i SÅM.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Kommunstyrelsen har gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna för ett medlemskap i SÅM inför att kommunfullmäktige fattar ett slutgiltigt beslut i frågan om

inträde. Ett eventuellt inträde i SÅM ska därefter godkännas av samtliga av kommunalförbundets medlemmars kommunfullmäktige.

SÅM är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner år 2018. SÅM ansvarar för kommunernas insamling och hantering av hushållsavfall. Med ökade krav på insamling och hantering av hushållsavfall ser kommunledningsförvaltningen att det framöver kommer vara till fördel för Hylte kommun att samarbeta med andra kommuner.

Miljöproblematiken kring nedlagda deponier är ett annat område som behöver hanteras. Enligt Naturvårdsverket har kommunerna ett ansvar för att riskbedöma nedlagda deponier och även för att det vid dessa platser ska finnas planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter. Det nationella målet är att samtliga deponier med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade fram till år 2050. Av de inventerade deponierna inomkommunen hamnade Gammalsbo deponi i riskklass 1. Nio deponier tilldelas riskklass 2 och fyra deponier riskklass 3. De deponier som fått hög riskklass är de där det behövs ytterligare utredning och som eventuellt även behöver åtgärdas. En rapport och förslag på kontrollprogram avseende Gammalsbo deponi har tagits fram och lämnats till länsstyrelsen innevarande år. Det kommer att ske ett fortsatt arbete avseende övriga nedlagda deponier under kommande år, enligt den antagna handlingsplanen.

9.4 Kostenheten

Inom omsorgsverksamheten vill enheten fortsätta utveckla upplevelsen kring själva måltiden, både för de som bor på särskilt boende och de äldre som bor i eget hushåll. Kostenheten vill tillsammans med omsorgen sträva mot att minska undernäringen hos äldre genom näringstätta måltider. Ett nära samarbete verksamheterna emellan kan bidra till ökad förståelse för varandras verksamheter samt att alla ser vikten av att sätta den äldre i fokus

Fortsatt arbete tillsammans med berörda nämnder för att minska matsvinnet. Inom omsorgen förekommer ett lagringssvinn som förhoppningsvis kan minskas genom att inrätta skafferi även på Malmagården precis som på Sjölund och Höstro där omsorgspersonal kan hämta varor i stället för att göra egna inköp och hålla egna lager.

Kostenheten behöver även samverka med barn- och ungdomskontoret och påtala vikten av att placera deras verksamheter nära köken och att det är en stor fördel att ha matsal på alla skolor. Inom förskola och skola vill enheten fortsätta kämpa för att implementera måltiden i läroplanen enligt råd från Måltid Sverige och Skolmatsakademin.

Förutom att samverka mellan skolan, eleven och kostenheten ingår även handlingar för att uppnå målen i agenda 2030 och att alltid ha barnet i fokus enligt barnkonventionen likt matsalsprojektet på Örnaskolan.

På Örnaskolan försätter utvecklingen av det cirkulära kretsloppet med mindre odling på atriumgården. Detta med hjälp av serveringssvinnet som hamnar i s k greenbox och som

fungerar som gödning. Tanken är att plantera fler bärbuskar, fruktträd och örter m.m. Dessa ska sedan kunna användas i serveringen. Detta cirkulära kretslopp kommer att kunna genomföras med ett bidrag från kommunens klimatkompensation. Skolan har även börjat skapa ett uterum med schackspel och sittplatser för eleverna att vistas i.

I Unnaryd används sedan årsskiftet f.d. Vildmarksgymnasiet lokaler till servering och matsal för skolbarn och kunder på dagcentralen. Köket har inte startat upp och beslut måste fattas hur och var köket ska placeras i Unnaryd.

9.5 Lokalvårdsenheten

Kompetenshöjande digitala utbildningar för all personal fortsätter fram till april 2024.

Även en utbildning i form av en webapp där medarbetare kan stärka sin yrkessvenska som pågår i 2 år.

Omsorgsförvaltningen tar från 2024 över städningen i egen regi vilket medför minskad personalstyrka. Tanken är att det ska göras genom naturliga avgångar.

Det är utmanande för enheten att få tid till utbildning och förslag inför kommande år är att avsätta en utbildningsdag per år för personalen.

Enheten vill vara behjälplig med insamling och återvinning av förpackningar i kontorslokaler. För att hålla ner kostnaden och minska på arbetsmomenten är förslaget att papperskorgarna på kontoren tas bort. System för sortering ska införas med start på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Samhällsbyggnadsnämnden- Kort version

Viktiga händelser under året

2023 utsågs Hylte kommun till ”Årets raket” i Insiktsmätningen som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. Ett otroligt resultat där kommunen klättrade hela 128 platser till en sjätte plats i landet. Bra resultat inom samtliga områden men på bygglov tog kommunen hem andraplatsen vilket visar på stor kompetens och effektivitet hos handläggarna.

Två detaljplaner gått upp för antagande där båda är kopplade till planerad etablering i Hyltebruk. Positivt planbesked har lämnats för tre nya detaljplaner.

Under året har en kampanj för att sälja kommunens lediga lucktomter för 1 kr/m² genomförts. 38 tomter har sålts och för ytterligare två har kontraktsförslag upprättats.

Under året har omklassning av samtliga livsmedelsverksamheter och dricksvattenproducenter genomförts vilket innebär att antalet kontroller kommer minska på livsmedelsverksamheter.

Arbetet med gatubelysningen fortgår och då nämnden fick extra anslag kunde den fatta beslut om fortsatta prioriteringar för gatubelysningen.

Vandringslederna är fortsatt populära och upprustning av grillar och bänkar har gjorts på tre övernattningsplatser på Hallandsleden i samverkan med Region Halland.

Under hösten påbörjades språkprojektet med Lingio tack vare bidrag från omställningsfonden. Detta ska bidra till språkstyrka i yrkessvenska för deltagarna, minska missförstånd, öka sammanhållningen i arbetslaget samt stärka bemanningen i framtiden inom kost- och lokalvårdsenheterna.

Under året har avfallsverksamheten förberett sig på att ta över ansvaret för återvinningsstationerna från Förpackningsinsamlingen, FTI. Upphandling av hämtning av de olika materialslagen har skett i samverkan med Vivab AB och Kungsbacka kommun.

Arbete med att installera fordonssystemet EDP Mobile har pågått under året 2023. Systemet underlättar och effektiviserar tömningsregistrering av kärl, container och slam samt underlättar kommunikation och samordning mellan chaufförer och administrativ personal.

Inom vatten och avlopp har investeringsprojekten kommit igång igen efter en period av vakanser. Ny mätutrustning och nytt låssystem till VA-verken, kommunikation mellan anläggningarna och åtgärder på ledningsnätet är några av projekten som slutförts under året.

Året i siffror, tkr

Verksamhet	Summa Budget	Bokslut 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Samhällsbyggnadsnämnden	659	640	19	614	603
Samhällsbyggnadsförvaltningen	24 023	27 860	-3 837	24 904	20 425
<i>varav</i>					
<i>Fysisk och teknisk planering</i>	<i>3 193</i>	<i>4 014</i>	<i>-821</i>	<i>3 064</i>	<i>2 325</i>
<i>Gator, vägar och parkering</i>	<i>12 411</i>	<i>15 702</i>	<i>-3 291</i>	<i>14 323</i>	<i>11 502</i>
<i>Miljöverksamhet</i>	<i>2 319</i>	<i>1 840</i>	<i>480</i>	<i>2 099</i>	<i>2 414</i>
<i>Bostadsanpassning</i>	<i>2 147</i>	<i>1 852</i>	<i>295</i>	<i>1 380</i>	<i>1 292</i>
<i>Övriga verksamheter</i>	<i>3 952</i>	<i>4 452</i>	<i>-500</i>	<i>4 038</i>	<i>2 892</i>
Summa	24 682	28 500	-3 818	25 519	21 028

Nämndens intäkter och kostnader

Intäkter	-56 579	-57 740	1 161	-56 839	-54 347
Kostnader	81 261	86 240	-4 979	82 358	75 374
Summa	24 682	28 500	-3 818	25 519	21 028

Verksamhet	IB 2023	Bokslut 2023	UB 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Vattenförsörjning och avlopp	-2 154	1 137	-1 018	-1 315	-839
Avfallshantering	-3 835	1 444	-2 391	1 234	-5 070
Summa	-5 990	2 581	-3 409	-81	-5 909

VA och Avfallshantering Intäkter och kostnader

Intäkter	-49 830	-51 147	1 317	-45 440	-45 464
Kostnader	49 830	48 566	1 264	45 359	51 373
Summa	0	-2 581	2 581	-81	-5 909

Ekonomisk analys

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2023 uppgår till 24 682 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visar en negativ avvikelse på 3 818 tkr (-15,5 procent). Avvikelsen förklaras främst av högre el-och vinterväghållningskostnader samt lägre bygglovsintäkter än budgeterat. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent och en positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Detta gör att nämnden inte klarar kommunfullmäktiges mål gällande budgetavvikelse för året.

Underskottet på 2 154 tkr som fanns hos VA-kollektivet vid bokslut 2022 fördes över till 2023. Prognosen var att hämta hem 1 400 tkr av detta underskott. Resultatet vid bokslutet visar att verksamheten har hämtat hem 1 137 tkr av tidigare underskott. Med anledning av de höga elpriserna införde regeringen ett elstöd som omfattar företag, organisationen samt kommuner. Den 31 augusti beslutade Skatteverket att bifalla kommunens ansökan om elstöd och VA-verksamheten erhöll 1 600 tkr i ersättning. Året har präglats av fler vattenläckor jämfört med föregående år. Detta i kombination med minskade intäkter beroende på att den debiterade vattenförbrukningen har minskat jämfört med föregående år förklarar varför verksamheten har hämtat hem mindre än vad prognosen var. Underskottet vid bokslutet uppgår nu till 1 018 tkr vilket förs över till nästkommande år.

Verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 3 835 tkr i underskott. Vid bokslut 2023 visar resultatet att verksamheten har hämtat hem 1 444 tkr av tidigare underskott. Avvikelsen förklaras främst av att renhållningstaxan höjdes med 11,5 procent inför 2023 för att succesivt hämta hem tidigare underskott. Prognosen var att hämta hem 1 000 tkr av detta underskott. Förändringen mot prognosen beror på att antalet 660 L kärl med veckotömning ökat med 25 stycken behållare. Underskottet vid bokslutet uppgår nu till 2 391 tkr vilket förs över till nästkommande år.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget uppgår till 12 987 tkr inklusive ombudgetering på 4 921 tkr samt tilläggsbudget på 1 017 tkr. Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 4 032 tkr. Den positiva avvikelsen mot budget utgörs till stor del av projekten asfaltbeläggning samt gång- och cykelvägar. Under året har beläggningsarbeten utförts i mindre omfattning mot bakgrund av kraftigt höjda priser.

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2023 uppgår till 35 100 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 28 529 tkr. Avvikelsen beror främst på att utförandet av projektet överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk har bromsats till följd av vakanser på enheten.

Resultat 2023

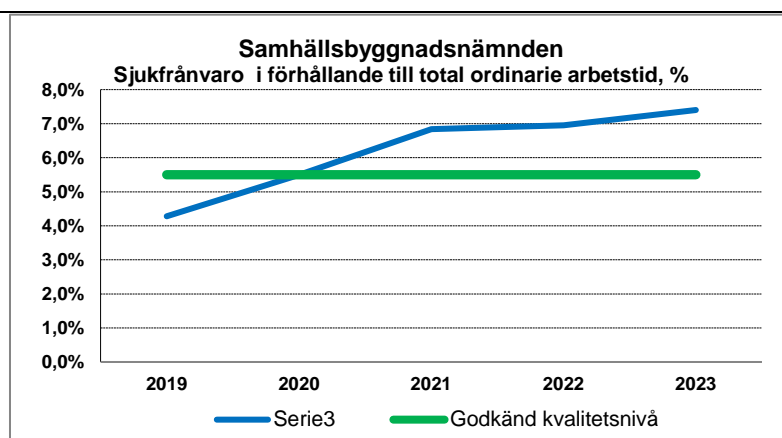
UPPFÖLJNING KVALITET

För att säkerställa att verksamheterna har god kvalitet i det de gör har fullmäktige antagit ett antal nyckeltal med beslutade kvalitetsnivåer som verksamheten ska återredovisa till fullmäktige. Sammanställningen av resultaten i sin helhet redovisas i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Nyckeltalen budgetavvikelse i procent, sjukfrånvaro och nöjd medarbetare följs upp av samtliga nämnder, övriga nyckeltal har tilldelats specifika nämnder.

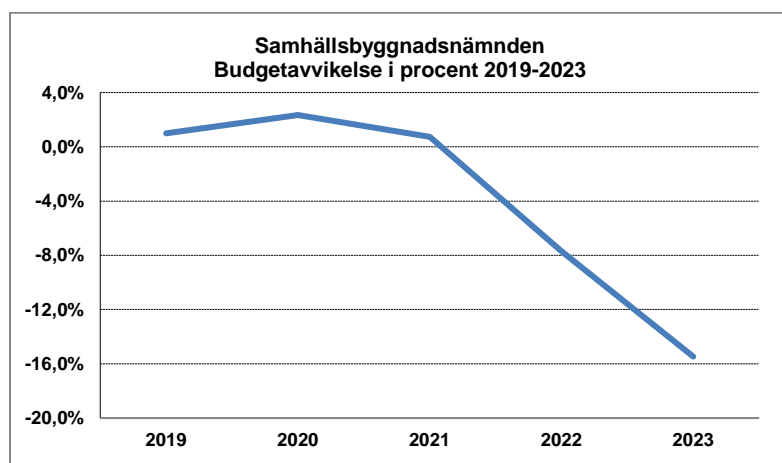
Fullmäktige har tilldelat samhällsbyggnadsnämnden nyckeltal inom området Bygga, bo och miljö, där tre nyckeltal har följts upp. Av dessa tre mål når två upp till godkänd kvalitetsnivå och en når delvis upp till godkänd kvalitetsnivå.

UPPFÖLJNING AV MÅL/UPPDRAG

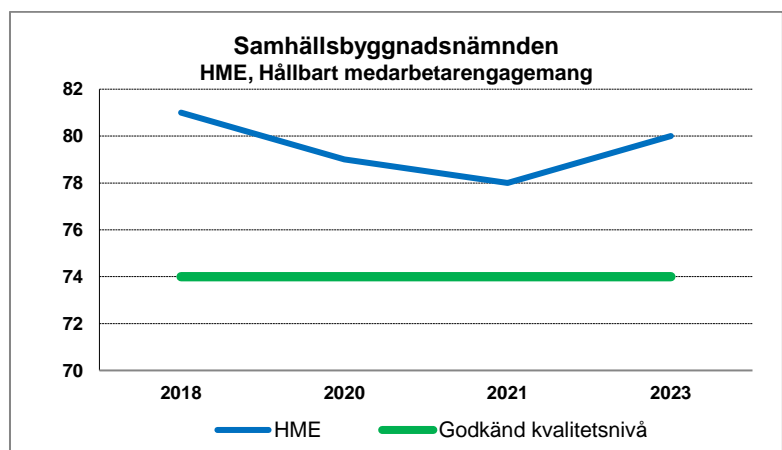
Uppföljning av uppdrag och mål redovisas under kommunfullmäktiges grunduppdrag och mål.

Kommunfullmäktige följer upp sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid. Samhällsbyggnadsnämnden har vid bokslut 2023 en sjukfrånvaro motsvarande 7,4 procent vilket är 0,4 procentenheter högre än vid bokslut 2022. Samhällsbyggnadsnämnden uppnår därmed inte kommunfullmäktiges nivå för god kvalitet som ligger på 5,5 procent.

Nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent följs upp av kommunfullmäktige. En positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Samhällsbyggnadsnämnden har en negativ avvikelse mot budget på 3 818 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse på 15,5 procent.

HME (Hållbart medarbetarengagemang) är ett viktigt nyckeltal som gör det möjligt att jämföra Hylte kommun med andra offentliga arbetsgivare. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet och har beslutat att värdet för god kvalitet ligger på minst 74. Under 2023 infördes ett nytt enkätverktyg och det innebär att årets värde inte är jämförbart med tidigare år. Resultatet i årets medarbetarenkät är ett värde på 80 vilket är lägre än kommunens totala på 82.

Framtid

Behovet av nya eller ändrade detaljplaner har inte tappat fart trots den pågående byggkrisen. För närvarande pågår arbete med åtta detaljplaner av olika omfattning.

Arbetet med förbättring och modernisering av kommunens gatubelysningsnät är ett prioriterat område både i syfte att spara energi men också för att nätet till stora delar är föråldrat.

En ny beläggningsplan för det kommunala gatu- och vägnätet ska tas fram under året och arbetet med att effektivisera grönyteskötseln fortsätter, bl.a. projekt omvandling från finklippta gräsytor till ängsmark och utökad samarbete med Hyltebostäder.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). SÅM är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner år 2018 och som ansvarar för kommunernas insamling och hantering av hushållsavfall.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av. Avloppsdirektivet är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa och förväntas fastställas under 2024.

En särskild utredare ser över regelverk och ansvarsfördelning för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat.

I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS. Dessa ska tillämpas från 1 januari 2026. Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS kommer därför att ske på det kommunala dricksvattnet.

Utredningen *En ny livsmedelsberedskap* har nyligen redovisats och föreslår flera förslag för att stärka livsmedelsberedskapen. Enligt förslaget ska kommunerna få i uppdrag att analysera befolkningens försörjningsbehov, planera för hur nödvändiga livsmedel ska distribueras och vidta åtgärder för att upprätthålla tillgången till dessa livsmedel.

Vatten och avlopp

Bokslut 2023

Innehåll

1. VATTEN OCH AVLOPP.....	3
2. VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET	4
3. VA-TAXAN.....	6
4. GRUNDUPPDRAG	6
5. PERSONAL.....	6
6. EKONOMISK ANALYS.....	7
7. INVESTERINGAR	7
8. FRAMTID.....	7
9. BILAGA	10

1. Vatten och avlopp

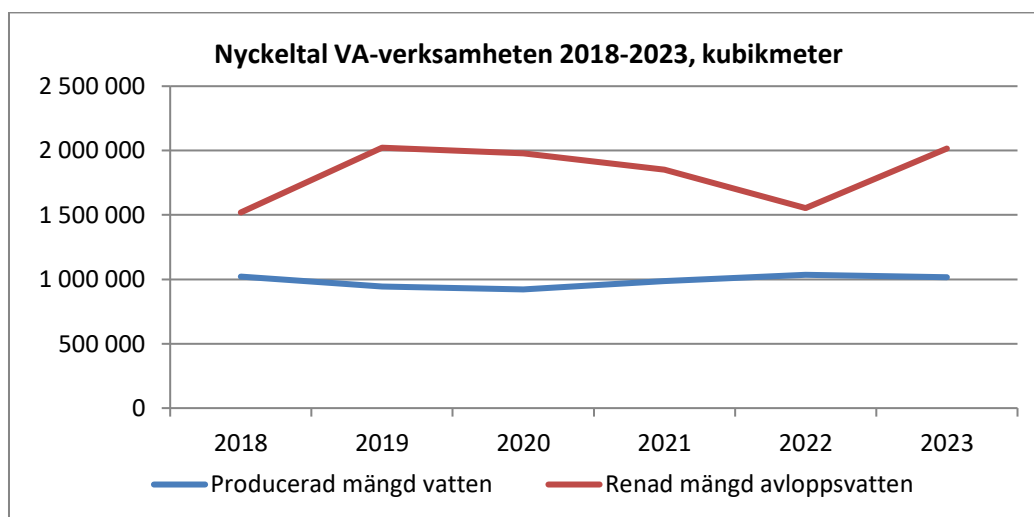
Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

Statistik för produktion av dricksvatten samt renad mängd avloppsvatten enligt nedan.

Nyckeltal, vatten och avlopp (kubikmeter)						
	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Producerad mängd vatten	1 017 505	1 035 326	985 844	921 645	945 107	1 022 135
Debiterad mängd vatten	501 367	529 336	490 850	531 615	542 895	608 559
Renad mängd avloppsvatten	2 014 562	1 552 936	1 850 854	1 979 284	2 022 320	1 519 448
Debiterad mängd avloppsvatten	482 955	511 309	512 687	554 712	529 550	597 728

När det gäller den debiterade mängden dricksvatten kan man se en nedåtgående trend sedan 2018. Detta kan troligtvis förklaras med att kunderna hushållar mer med dricksvattnet, vilket kan ha påverkats både av de senaste årens informationskampanjer om att spara på vattnet och på energiprisernas utveckling. Trots detta ligger den producerade mängden på ungefär samma nivå och utläckaget från drickvattennätet bedöms därför ha ökat under perioden.

Den debiterade mängden avloppsvatten följer samma trend som debiterad mängd dricksvatten. Skillnaden mellan debiterad mängd och renad mängd avloppsvatten beror bland annat på att dagvatten på vissa ställen är kopplade till ledningsnätet och att det sker ett inläckage i ledningsnätet. Hur stort inläckaget är i avloppsledningsnätet är beroende av hur stor nederbörden är. Ut- och inläckagen i vårt ledningsnät visar tydligt på behovet av fortsatt sanering av ledningsnätet.

Grundvattennivån i de kommunala vattentäkterna kontrolleras regelbundet genom avläsning en gång per månad. Avläsningarna till och med augusti 2023 visade under början av sommaren på något lägre nivåer än normalt på grund av avsaknad av regn. För övrigt har de

legat på en stabil nivå och det har inte funnits risk för brist på grundvatten i de kommunala grundvattentäkterna.

2. Viktiga händelser under året

VA-enheten har gått ut med information och varit i kontakt med berörda fastighetsägare gällande projektet med överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk. Syftet med projektet är att säkra upp dricksvattenförsörjningen i Landeryd

Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och kommer att fortsätta under 2024.

Projekt för utbyte av vattenledning samt serviser för vatten och avlopp på Mossgatan och Landerydsvägen i Hyltebruk blev klara under år 2022. I början av 2023 genomfördes de sista återställningsarbetena och projektet är avslutat.

Två tredjedelar av reliningen av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle har färdigställts, det sista området beräknas genomföras under 2024.

Antalet vattenläckor var under året 12 stycken, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år.

Andra åtgärder som genomförts under året är nya slamskruvar till avloppsreningsverket i Torup, ny mätutrustning till vattenverk och avloppsreningsverk, kommunikation mellan olika anläggningar, ny filtermassa till vattenverket i Drängsered samt ökat säkerheten genom att installera nya lås VA-anläggningarna.

Upphandling av tekniska konsulter sker centralt och har genomförts under året. Avtal förväntas tecknas i början av 2024. Vissa projekt har dragit ut på tiden, eftersom konsultstöd inte har varit på plats under hösten.

Riksdagen beslutade om ändringar i lagen om allmänna vattentjänster i juni 2022 som trädde i kraft 1 januari 2023. Lagkravet säger bland annat att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun från och med 1 januari 2024. Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen har informerats om detta under året. Arbetet behöver organiseras innan det kan påbörjas.

Uppföljning av VA-planens första period

VA-planen ligger till grund för den strategiska VA-planering fram till och med 2034 och beslutades av kommunfullmäktige under 2022. Den första perioden i VA-planen avser åren 2020-2023. Uppföljningen avser de områden som VA-enheten ansvarar för eller är en del av.

Eftersom planen fastställdes först 2022 stämmer inte investeringsbudgeten för 2020 och 2021 överens med vad som anges i planen.

Genomförda åtgärder under perioden

- Reinvesteringar har genomförts för totalt 22 Mkr. Den övervägande delen har investerats i ledningsnätet, cirka 1 400 tkr har investerats i avloppsreningsverk, 900 tkr i vattenverk och 850 tkr i pumpstationer.
- Projektledare är rekryterad till VA- enheten för att klara investeringsprogrammet.
- Förnyelse- och åtgärdsplanen för den allmänna VA-anläggningen ajourhålls.
- Uppföljning av ledningsnätens status genomförs.
- VA-taxan ajourhålls årligen så att den motsvarar planerade investeringar på VA-ledningsnätet.
- Höjning av taxan har skett varje år de senaste åren.
- Uppkoppling-styrning PLC på VA-anläggningar har till stor del genomförts under period I och fortsätter under 2024.

Kvarstående åtgärder från period I

- Utarbeta en tydlig plan för fortsatt arbete med relining och omläggning på ledningsnäten.
- Överföringsledning Hyltebruk – Landeryd, visst arbete har genomförts under den första perioden men det stora arbetet med projektering och anläggning kvarstår
- Utredning och investering av lämpliga vattenavstämningpunkter för fjärravläsning för att få bättre uppföljning av flöden och identifiering av läckage.
- lämna in förslag på nya vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter för vattentäkterna i Landeryd, Långaryd och Drängsered. Arbete har pågått under period I men är inte klart.
- Utredning och antagande på nytt i KF av nuvarande verksamhetsområde för kommunalt VA
- Reningsverkens funktion: SBN och all personal ska årligen få ta del av ett kort pm med sammanställning av nyckeldata ur miljörapporterna för reningsverken. Planeras att genomföras fr om 2024.
- Successiva inventeringar och åtgärder för felkoppling på ledningsnätet
- Behov av särtaxa för vissa fastigheter bör utredas.
- Styrning och uppföljning av underhåll på VA-ledningsnätet bör säkerställas gentemot investeringstakten på ledningsnätet tillsammans med en långsiktig bedömning för underhållsbehovet
- Upphandling nytt operativsystem

- Den förvaltningsövergripande arbetsgruppen bör ta fram en VA-kommunikationsplan som tydliggör lämpliga former, kanaler och tillfällen för information och kommunikation gällande:
  - *Uppströmsarbete, informationskampanjer och dylika aktiviteter*
  - *Gemensam information i kartdatabasen (GIS)*
  - *Förvaltningsövergripande arbetsrutin för mark- och exploatering*
- Dagvattenstrategin ska kontinuerligt vara en del i uppföljningsarbetet
- Finna en kretsloppsanpassad metod för omhändertagande av slam från avloppsreningsverken.

3. VA-taxan

Utgångspunkten för VA-taxan är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för den kommunala VA-försörjningen, inklusive kapitalkostnader för investeringar enligt VA-planen.

Under året har en sammanvägd bedömning genomförts som visade att brukningsavgifterna i taxan behövde öka med 16 procent. Sammanvägningen utgick från olika faktorer: tidigare underskott, ökning av personalkostnader, ökade el- och kemikaliekostnader, inflationen och de prisökningar som denna medför samt investeringar enligt beslutad VA-plan. Med detta som bakgrund beslutade kommunfullmäktige i november att höja brukningsavgifterna i VA-taxan med 16 procent.

4. Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte. VA-verksamheten har ett nyckeltal som följs upp här.

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitet. Enligt tidigare föreskrifter kunde resultatet bli tjänligt, tjänligt med anmärkning eller otjänligt. 1 januari 2023 trädde livsmedelsverkets nya föreskrifter om dricksvatten i kraft. Där framgår att begreppen tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt tas bort. Istället finns endast ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte. Avvikelser utreds och åtgärdas precis som tidigare. För enkelhetens skull används i denna redovisning tidigare språkbruk för att tolka årets resultat och då bedöms alla resultat som tjänliga, varav ett med anmärkning. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla hög kvalitet.

5. Personal

VA- och renhållningsenheten ansvarar både för avfallshanteringen och den allmänna VA-försörjningen i Hylte kommun. Det är endast den personal som arbetar inom VA-området som tas upp under detta avsnitt.

Personalstyrkan ute på drifanläggningarna består av fyra VA-tekniker. Personalen sköter sju vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) samt ledningsnätet i kommunen.

Det finns alltid någon som har beredskap för att kunna hantera störningar i VA-driften. Under 2023 har det varit fem personer som har turats om att ha beredskap. I slutet av året beslutades att det under 2024 kommer det att vara sex personer som har VA-beredskap, vilket kommer att innebära mindre övertid per person.

Till personalstyrkan hör också fem tjänstemän: VA- och renhållningschef (50 procent), drifingenjör, VA-ingenjör, projektledare och abonnenthandläggare (50 procent).

Det har varit fortsatt hög personalomsättning till följd av egna uppsägningar och sjukskrivning och det var först i slutet november som alla vakanser var tillsatta. Av de som i december arbetar med VA-frågor är fyra personer anställda under 2023 och tre personer under 2022.

6. Ekonomisk analys

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 154 tkr i underskott. Prognosen var att hämta hem 1 400 tkr av detta underskott och resultatet vid bokslutet visar att verksamheten har hämtat hem 1 137 tkr.

Med anledning av de höga elpriserna har regeringen infört ett elstöd som omfattar företag, organisationen samt kommuner. Den 31 augusti beslutade Skatteverket att bifalla kommunens ansökan om elstöd och VA-verksamheten erhöll därmed 1 600 tkr i ersättning.

Året har präglats av fler vattenläckor jämfört med föregående år. Vattenläckorna har inneburit kostnader om 1 200 tkr för reparationer samt återställning efter dessa arbeten, jämfört med 991 tkr för 2022. Detta i kombination med minskade intäkter beroende på att den debiterade vattenförbrukningen har minskat jämfört med föregående år förklarar varför verksamheten har hämtat hem mindre än vad prognosen var. Underskottet vid bokslutet uppgår nu till 1 018 tkr vilket förs över till nästkommande år.

7. Investeringar

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2023 uppgår till 35 100 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 28 529 tkr. Avvikelsen beror främst på att utförandet av projektet överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk har bromsats till följd av vakanser på enheten.

Verksamheten har en övergripande investeringsbudget, VA-verksamhet enligt nämnds prioriteringar. Denna budget finansierar reinvesteringar i VA-anläggningen och uppgick till 5 000 tkr som också har förbrukats under året.

8. Framtid

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även

förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtiden klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

En grov kostnadsuppskattning som gjordes när VA-planen togs fram visade att det skulle behövas minst 10 miljoner kronor årligen till stora VA-projekt inom och efter planeringshorisonten. I och med en förskjutning av investeringar i den tidigare VA-planen har även kostnader för framförallt reinvesteringar flyttats fram. Kostnaderna har ökat efter att kostnadsuppskattningen gjordes och nedanstående uppgifter behöver därför revideras. Efterhand som förutsättningarna förändras sedan VA-planen utarbetades kan också omprioriteringar avseende investeringarna behöva göras.

Tabell, Tidplan och kostnadsuppskattning, övergripande tabell för stora VA-projekt

Period I. 2020–2023: 49,7 miljoner
Period II. 2024–2027: 51,9 miljoner
Period III. 2028–2031: 89,4 miljoner
Period III. 2032-2034: 96,4 miljoner
Bortom nuvarande planeringshorisont: 40 miljoner/period (10 miljoner/år)

(Från VA-plan 2022)

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvaret för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Under 2024 ska nödvattenplanen revideras.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar kommunen står inför.

Kommunstyrelsen inriktningsbeslut i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) påverkar även VA-verksamheten eftersom VA- och avfallsfrågorna organisatoriskt tillhör samma enhet.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Revidering av avloppsdirektivet pågår och det förväntas fastställas under 2024.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Bland annat kommer en enkät att skickas ut till Sveriges VA-organisationer under våren. Utredningen förväntas bli klar under 2024.
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS. Dessa ska tillämpas från 1 januari 2026. Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS kommer därför att ske på det kommunala dricksvattnet.

9. Bilaga

Resultaträkning

Mkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	1	32,4	28,7	28,8
Verksamhetens kostnader	2	-19,5	-18,4	-18,4
Avskrivningar	3	-8,0	-7,5	-7,3
Verksamhetens nettokostnad		5,0	2,8	3,1
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader	4	-3,8	-4,1	-3,9
Resultat efter finansiella poster		1,1	-1,3	-0,9
Årets resultat		1,1	-1,3	-0,9

Balansräkning

Mkr	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	123,4	124,0	123,5
Summa anläggningstillgångar		123,4	124,0	123,5
Kortfristiga fordringar	6	2,4	2,5	1,8
Summa omsättningsstillgångar		2,4	2,5	1,8
Summa tillgångar		125,8	126,5	125,3
Eget kapital				
Ingående värde	7			
Årets resultat		1,1	-1,3	-0,8
Summa eget kapital		1,1	-1,3	-0,8
Skulder				
Långfristiga skulder	8	125,8	126,4	125,3
Kortfristiga skulder	9	-1,1	1,5	0,8
Summa skulder		124,7	127,8	126,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		125,8	126,5	125,3

Noter till resultaträkningen.

Not 1	Verksamhetens intäkter (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Brukningssavgifter, externa	30,3	28,6	28,6
	Bidrag, externa	1,6	0	0,1
	Övrigt, externa			
	Realisations vinster			
	Övrigt, interna	0,4		
	Brukningssavgifter, interna	0,2	0,1	0,1
	Summa verksamhetens intäkter	32,4	28,7	28,8
Not 2	Verksamhetens kostnader (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	<i>Externa kostnader</i>			
	Personalkostnader	5,3	4,3	4,5
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	1,7	1,6	1,5
	Bränsle, energi och vatten	4,4	3,9	3,3
	Köp av verksamhet och tjänster	6,2	6,6	5,3
	Lokal- och markhyror	0,0	0,0	0,0
	Övriga kostnader	0,5	0,6	2,4
	<i>Summa externa kostnader</i>	<i>18,2</i>	<i>17,0</i>	<i>17,0</i>
	<i>Interna kostnader</i>			
	Tillsynsavgift	0,2	0,2	0,2
	Administration	0,8	0,8	0,8
	Övriga kostnader	0,3	0,4	0,4
	<i>Summa interna kostnader</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,4</i>
	Summa verksamhetens kostnader	19,5	18,4	18,4
Not 3	Avskrivningar (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Byggnader och tekniska anläggningar	8,0	7,5	7,3
	Summa avskrivningar	8,0	7,5	7,3
Not 4	Finansiella kostnader (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Internränta	3,8	4,1	3,9
	Summa finansiella kostnader	3,8	4,1	5,4

Noter till balansräkningen.

Not 5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Anskaffningsvärde	274,7	267,4	259,4
	Ackumulerade avskrivningar	-150,7	-142,7	-135,2
	Ackumulerade nedskrivningar	-0,7	-0,7	-0,7
	Bokfört värde	123,4	124,0	123,5
	Redovisat värde vid årets början	124,0	123,5	115,2
	Årets investeringar	7,4	8,0	15,6
	Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
	Återförda nedskrivningar	-	-	-
	Årets avskrivningar	-8,0	-7,5	-7,3
	Överföring till eller från annat slag av tillgång	-	-	-
	Övriga förändringar	-	-	-
	Redovisat värde vid årets slut	123,4	124,0	123,5

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar med undantag för mark som bedöms ha ett

Not 6	Kortfristiga fordringar (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Kundfordringar	3,6	1,2	1,0
	Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	-	-	-
	Fordran på VA-kollektivet ¹	-1,1	1,3	0,8
	Summa kortfristiga fordringar	2,4	2,5	1,8

Not 7	Eget kapital (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Ingående eget kapital	-	-	-
	Resultatbalansering föregående år	-	-	-
	Ingående eget kapital efter resultatbalansering	-	-	-
	Årets resultat	1,1	-1,3	-0,8
	Summa eget kapital	1,1	-1,3	-0,8

Not 8	Långfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Låneskuld	123,9	124,7	132,2
	Anslutningsavgifter	1,9	1,6	1,4
	Summa långfristiga skulder²	125,8	126,4	133,6

1, Anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.
2, Summeringen stämmer ej på grund av avrundningsfel.

Not 9	Kortfristiga skulder (Mkr)	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	-1,1	1,5	0,8
	Summa kortfristiga skulder	-1,1	1,5	0,8

Vatten och avlopp – kort version

Verksamhet

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

Viktiga händelser under året

VA-enheten har gått ut med information och varit i kontakt med berörda fastighetsägare gällande projektet med överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk. Syftet med projektet är att säkra upp dricksvattenförsörjningen i Landeryd

Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och kommer att fortsätta under 2024.

Projekt för utbyte av vattenledning samt serviser för vatten och avlopp på Mossgatan och Landerydsvägen i Hyltebruk blev klara under år 2022. I början av 2023 genomfördes de sista återställningsarbetena och projektet är avslutat.

Två tredjedelar av reliningen av spillvattenledningar i Rydöbruks samhälle har färdigställts, det sista området beräknas genomföras under 2024.

Antalet vattenläckor var under året 12 stycken, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år.

Andra åtgärder som genomförts under året är nya slamskruvar till avloppsreningsverket i Torup, ny mätutrustning till vattenverk och avloppsreningsverk, kommunikation mellan olika anläggningar, ny filtermassa till vattenverket i Drängsered samt ökat säkerheten genom att installera nya lås VA-anläggningarna.

Upphandling av tekniska konsulter sker centralt och har genomförts under året. Avtal förväntas tecknas i början av 2024. Vissa projekt har dragit ut på tiden, eftersom konsultstöd inte har varit på plats under hösten.

Riksdagen beslutade om ändringar i lagen om allmänna vattentjänster i juni 2022 som trädde i kraft 1 januari 2023. Lagkravet säger bland annat att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun från och med 1 januari 2024. Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen har informerats om detta under året. Arbetet behöver organiseras innan det kan påbörjas.

Året i siffror, tkr

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Intäkter	32 445	28 667	28 759
Kostnader	-19 473	-18 384	-18 414
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 987	-7 475	-7 267
Summa rörelseresultat	4 985	2 809	3 078
Finansnetto	-3 848	-4 124	-3 917
Resultat efter finansiella poster och skatt	1 137	-1 315	-839

Ekonomisk analys

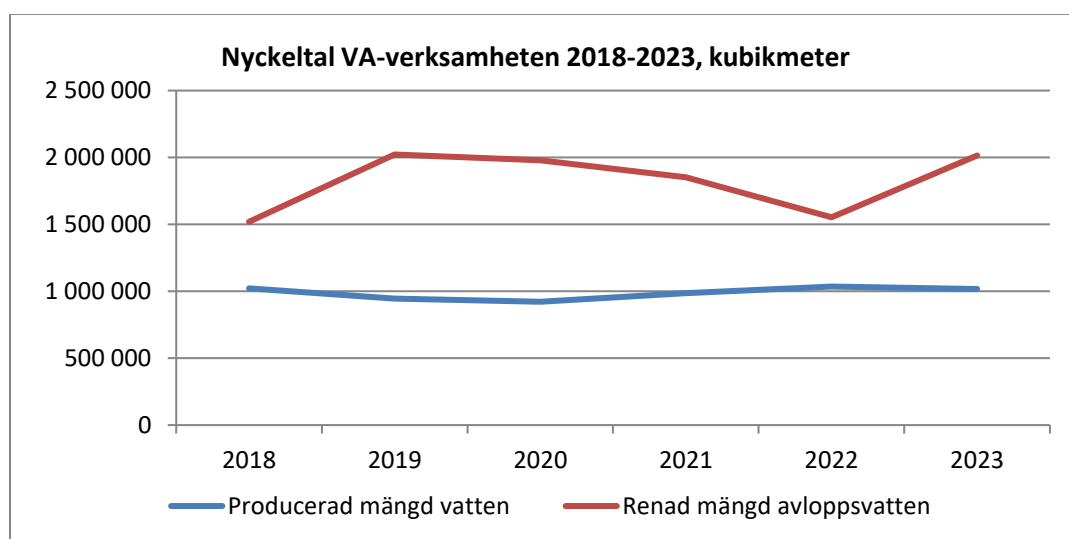
VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till 2 154 tkr i underskott. Prognosen var att hämta hem 1 400 tkr av detta underskott. Resultatet vid bokslutet visar att verksamheten har hämtat hem 1 137 tkr av tidigare underskott.

Med anledning av de höga elpriserna har regeringen infört ett elstöd som omfattar företag, organisationen samt kommuner. Den 31 augusti beslutade Skatteverket att bifalla kommunens ansökan om elstöd och VA-verksamheten erhöll därmed 1 600 tkr i ersättning.

Året har präglats av fler vattenläckor jämfört med föregående år. Vattenläckorna har inneburit kostnader om 1 200 tkr för reparationer samt återställning efter dessa arbeten, jämfört med 991 tkr för 2022. Detta i kombination med minskade intäkter beroende på att den debiterade vattenförbrukningen har minskat jämfört med föregående år förklarar varför verksamheten har hämtat hem mindre än vad prognosen var. Underskottet vid bokslutet uppgår nu till 1 018 tkr vilket förs över till nästkommande år.

Statistik för produktion av dricksvatten samt renad mängd avloppsvatten enligt nedan.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Producerad mängd vatten	1 022 135	945 107	921 645	985 844	1 035 326	1 017 505
Renad mängd avloppsvatten	1 519 448	2 022 320	1 979 284	1 850 854	1 552 936	2 014 562

VA-verksamhetens investeringsbudget för 2023 uppgår till 35 100 tkr. Vid bokslutet visar verksamheten en positiv avvikelse på 28 529 tkr. Avvikelsen beror främst på att utförandet av projektet överföringsledning mellan Landeryd och Hyltebruk har bromsats till följd av vakanser på enheten.

Verksamheten har en övergripande investeringsbudget, VA-verksamhet enligt nämnds prioriteringar. Denna budget finansierar reinvesteringar i VA-anläggningen och uppgick till 5 000 tkr som också har förbrukats under året.

Framtid

VA-planen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2022 och ingår i Hylte kommuns övergripande VA-planering.

En grov kostnadsuppskattning som gjordes när VA-planen togs fram visade att det skulle behövas minst 10 miljoner kronor årligen till stora VA-projekt inom och efter planeringshorisonten. I och med en förskjutning av investeringar i den tidigare VA-planen har även kostnader för framförallt reinvesteringar flyttats fram. Kostnaderna har ökat efter att kostnadsuppskattningen gjordes och nedanstående uppgifter behöver därför revideras. Efterhand som förutsättningarna förändras sedan VA-planen utarbetades kan också omprioriteringar avseende investeringarna behöva göras.

Tabell, Tidplan och kostnadsuppskattning, övergripande tabell för stora VA-projekt

Period I. 2020–2023: 49,7 miljoner
Period II. 2024–2027: 51,9 miljoner
Period III. 2028–2031: 89,4 miljoner
Period III. 2032-2034: 96,4 miljoner
Bortom nuvarande planeringshorisont: 40 miljoner/period (10 miljoner/år)

(Från VA-plan 2022)

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla den personal som krävs för de satsningar

kommunen står inför.

Kommunstyrelsen inriktningsbeslut i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) påverkar även VA-verksamheten eftersom VA- och avfallsfrågorna organisatoriskt tillhör samma enhet.

Det händer mycket inom VA-området både nationellt och på EU-nivå som verksamheten kommer att påverkas av, bland annat följande.

- Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (avloppsdirektivet) är ett av de viktigaste politiska instrumenten inom EU:s regelverk på vattenområdet för att skydda miljön och människors hälsa. Revidering av avloppsdirektivet pågår och det förväntas fastställas under 2024.
- Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över regelverk och ansvarsfördelning och vid behov föreslå förändringar för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster. Syftet med uppdraget är att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd beredskap och då ytterst krig samt utifrån de nya förutsättningar som följer av ett förändrat klimat. Bland annat kommer en enkät att skickas ut till Sveriges VA-organisationer under våren. Utredningen förväntas bli klar under 2024.
- I Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten finns gränsvärden för PFAS. Dessa ska tillämpas från 1 januari 2026. Komplettering av tidigare genomförda analyser av PFAS kommer därför att ske på det kommunala dricksvattnet.